

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัย ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษา และสังเคราะห์ แนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ระยะที่ 2 ตรวจสอบ โมเดลสมการ โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 3 สร้างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 4 ทดลอง และประเมิน รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสังเคราะห์แนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

การศึกษา และสังเคราะห์แนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ผู้วิจัย ทำการศึกษาค้นคว้าสังเคราะห์จากแนวคิดทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรม (Behavior) มีฐานคติมาจากการกระทำทุกอย่างของมนุษย์ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ โดยทั่วไปมนุษย์ที่อยู่ในโลกทุกวันนี้ต้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม (Zimbardo and Gering, 1999, p. 3) หรือเพื่อให้ตนเองมีชีวิตอยู่รอดในสังคมโลก พฤติกรรมเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งบุคคลแสดงออก โดยผู้อื่นอาจเห็นได้เป็นการประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่สามารถสังเกตได้ (Labeey, 2001, p. 5) เช่น การยิ้ม การเดินหรือผู้อื่นอาจเห็นได้ยากต้องใช้เครื่องมือช่วย เช่น การเต้นของหัวใจพฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลแสดงออกมานั้นมีผลมาจากการเลือกปฏิบัติตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดตามสถานการณ์นั้น ๆ (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534, น. 7) พฤติกรรม หรือการกระทำใด ๆ จะมีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติที่คอยผลักดันให้เกิดพฤติกรรมซึ่งแต่ละคนจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันออกไป เนื่องจากได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ไม่เท่ากัน มีการตีความสารที่รับมาไปคนละทิศคนละทางทำให้เกิดการเรียนรู้ และการสั่งสมประสบการณ์ในเรื่องความรู้ที่ไม่เท่ากัน เช่นเดียวกับ

ประสิทธิ์ ทองอ่อน และคณะ (2542, น. 4) กล่าวถึง พฤติกรรม ว่าเป็นการกระทำการแสดงอาการ หรือ อากัปกริยาของอินทรีย์ ทั้งในส่วนที่เจ้าของพฤติกรรมเองเท่านั้นที่รู้ได้ และส่วนที่บุคคลอื่นอยู่ในวิสัยที่จะรู้ได้เป็นอาการที่บุคคลแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ 2544, น. 24) เช่น การเดิน การพูด และหมายรวมไปถึงพฤติกรรมภายใน เช่น ความกลัว ความเกลียด เป็นต้น เช่นเดียวกับ ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2544, น. 6) ได้กล่าวถึง พฤติกรรม ว่าเป็นการกระทำการแสดงอาการ หรืออากัปกริยาของอินทรีย์ (Organism) เป็นกิจกรรมที่แสดงออกของสิ่งมีชีวิตทั้งที่สังเกตได้ง่าย และสังเกตได้ยาก ทั้งทางกายกรรม เช่น การเคลื่อนไหวของร่างกาย ทางจิตกรรม เช่น การพูด และทางมโนกรรม เช่น การคิด เป็นต้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า “พฤติกรรม” คือ ลักษณะของการกระทำของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมาเพื่อสนองตอบต่อสิ่งเร้า ซึ่งสามารถแสดงออกทางกาย ทางวาจา และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางความคิดโดยอาศัยสภาพสังคม หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่โน้มน้าวให้พฤติกรรมนั้น ๆ แสดงออกมาซึ่งอาจจะรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งในแง่บวก หรือแง่ลบที่คนเราสามารถสังเกตได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นคำที่เกิดจากคำว่า “พฤติกรรม (จริยะ)” กับคำว่า “จริยธรรม” และคำว่า จริยธรรม เป็นคำสมาสมาจากคำว่า “จริยะ” หรือ “จริยา” กับคำว่า “ธรรม” คำว่า “จริยะ” หมายถึงความประพฤติหรือกิริยาที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า “ธรรม” มีความหมายหลายอย่าง เช่น คุณความดี, หลักคำสอนของศาสนาหลักปฏิบัติ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็น “จริยธรรม” จึงได้ความหมายตามตัวอักษรว่า “หลักแห่งความประพฤติ” หรือ “แนวทางการประพฤติ” (พระเมธีธรรม ภากรณ์, 2542, น. 74) ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับที่ วิทย์ วิศเวทย์ และเสถียร พงษ์วรรณปก (2537) ว่าเป็นหลักคำสอนด้วยความประพฤติเป็นหลักสำหรับให้บุคคลยึดถือ และปฏิบัติตามเป็นหลักความ ประพฤติที่อบรมกิริยา และปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรม หรือศีลธรรม คุณค่าทางจริยธรรมชี้ให้เห็นความเจริญงอกงามในการดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผนตามวัฒนธรรมของบุคคลที่มีลักษณะทางจิตใจที่ดีงาม (ประภาศรี สีหอำไพ, 2540, น. 25) อยู่ในสภาพแวดล้อมที่โน้มน้าวให้บุคคลมุ่งทำความดี ละเว้นความชั่ว มีแนวทางความประพฤติอยู่ในเรื่องของความดี ความถูกต้อง เช่นเดียวกับ บุญมี แทนแก้ว (2539, น. 78) มองว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นการแสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ดีงาม ถูกต้อง อันเป็นสิ่งที่ประสงค์ของสังคมและจริยธรรมจะมีได้ต้องปลูกฝัง ฝึกหัด โดยเริ่มจากการปลูกฝังคุณธรรมลงในใจก่อน ซึ่งการปลูกฝังคุณธรรมจำต้องอาศัยหลักคำสอนทางศาสนา ได้แก่ ศีล อันหมายถึง หลัก หรือกฎเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติ เพื่อฝึกหัดกาย วาจา ให้เรียบร้อยเป็นปกติ กล่าวคือ จะพูด หรือทำอะไรให้เป็นไปตามปกติ และเป็นพฤติกรรมการกระทำ

ที่บุคคลตัดสินใจจะกระทำถูก หรือผิดในสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับอิทธิพลของความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้อง ดีงาม และความพึงพอใจที่จะนำจริยธรรมมาเป็นแนวประพฤติปฏิบัติ (กรมวิชาการ, 2523, น. 3) เช่นเดียวกับ ดวงเดือน พันธุนาวิณ (2524, น. 3) กล่าวว่า เป็นการแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่สังคมนิยมชมชอบ หรือคเว้นการแสดงพฤติกรรมฝ่าฝืนในสังคมนั้น เช่นเดียวกับ (Piaget, 1997, p. 1) ได้อธิบายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกเชิงจริยธรรมไว้ว่าเป็นลักษณะประสบการณ์ของมนุษย์และหน้าที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการให้ความร่วมมือกับการจัดเตรียมทางสังคมในเรื่องความสนใจ อนามัยบุคคล และความสัมพันธ์ร่วมกันในรูปของสิ่งที่ควรกระทำและสิทธิ (Good, 1973, p. 2) กล่าวว่า เป็นการปรับพฤติกรรมให้เข้ากับกฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานของความประพฤติที่ถูกต้อง หรือดีงาม และ (Atkinson, 1969, p. 10) กล่าวว่า เป็นเขตของความเชื่อของแต่ละในสังคมนั้น ๆ เกี่ยวกับอุปนิสัยและความประพฤติ ว่าอะไรเป็นสิ่งที่คนทั้งหลายพยายามจะประพฤติปฏิบัติ เช่นเดียวกับ (Kohlberg, 1984, pp. 518 - 522) มองพฤติกรรมเชิงจริยธรรมว่าเป็นการที่บุคคลตัดสินใจว่าการกระทำอันไหนถูกต้องมีจริยธรรมก็จะตัดสินใจกระทำสิ่งนั้น หรือการกระทำนั้น เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน ความอดทน เป็นต้น และสิ่งใดที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าถูกต้องดีงาม ก็เอาเกณฑ์นั้นมาใช้เป็นประพหุติสากลเป็นการกระทำที่ห่างไกลไปแล้วบุคคลอื่น ๆ เห็นพ้องต้องกันว่าเป็นความดี เช่น การมีจิตใจเอื้ออาไรการเสียสละ เป็นต้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า “พฤติกรรมเชิงจริยธรรม” คือ ความประพฤติปฏิบัติอันถูกต้องดีงามเป็นแนวทางของการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิตทั้งทางกายทางวาจา และทางใจ โดยเป็นที่ยอมรับตามกฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อประโยชน์ และความสงบสุขของตนเอง และสังคมโดยรวม

3. ทฤษฎีฐานคติพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ในทางจิตวิทยาได้มีนักจิตวิทยาหลายกลุ่มได้สร้างทฤษฎีเชิงจริยธรรมขึ้นมา เพื่อมุ่งหวังจะอธิบายและทำนายจริยธรรมของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งองค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรม ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนได้นำเสนอทฤษฎีฐานคติพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud และทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมของ ดวงเดือน พันธุนาวิณ

4. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget)

นวลลออ แสงสุข (2544, น. 27) เป็นผู้ที่ริเริ่มทางความคิดที่ว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญา และได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ขั้นการรับรู้จากประสาทสัมผัส และการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Operation)
2. ขั้นเริ่มคิดด้วยญาณ (Preoperational Thinking)
3. ขั้นคิดด้วยรูปธรรม (Concrete operational Thinking)
4. ขั้นคิดตามแบบแผนของตรรกวิทยา (Formal Operational Thinking)

จากพัฒนาการทางสติปัญญาทั้ง 4 ขั้น (Piaget) ได้นำมาเป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งขั้นพัฒนาการทางจริยธรรม เป็น 3 ขั้น คือ

1. ขั้นก่อนจริยธรรม
2. ขั้นฝึกคำสั่ง
3. ขั้นยึดหลักแห่งตน

ในระยะเวลาต่อมา (Piaget) ได้ตั้งเกณฑ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไว้ 6 เกณฑ์ คือ

1. การตัดสินใจจากเจตนาของการกระทำ (Intentional in Judgment)
2. การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์จากผู้อื่น (Relativism in Judgment)
3. ไม่เกี่ยวข้องกับการลงโทษ (Independence of Sanction)
4. ใช้ระบบการแก้แค้น (Use of Reciprocity)
5. ใช้การลงโทษ เพื่อคืนดี (Use of Punishment as Restitution and Reform)
6. หลักธรรมชาติของความโหดร้าย (Nation's Views of Misfortune)

Piaget เชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการปรับตัว และเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างสติปัญญาและสภาวะแวดล้อมที่จะทำให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ ส่วนพัฒนาการมีความต่อเนื่อง และเจริญขึ้นตามวุฒิภาวะ

5. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ (Kohlberg)

Kohlberg (1964, pp. 159 - 161) เชื่อว่า การพัฒนาการทางสติปัญญา และอารมณ์เป็นรากฐานของพัฒนาการทางจริยธรรม นอกจากนี้ (Kohlberg) ยังได้พบความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับลักษณะอื่น ๆ ของมนุษย์ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับระดับสติปัญญาทั่วไป และความสัมพันธ์ของจริยธรรมกับความสามารถที่จะรอผลที่ดีกว่าในอนาคต แทนที่จะรับเอาผลที่เล็กน้อยกว่าในปัจจุบัน ซึ่งลักษณะแบบนี้เรียกว่า ลักษณะมุ่งอนาคต ผู้ที่มีจริยธรรมสูงยังเป็นผู้ที่มีสมรรถิมีความสามารถควบคุมอารมณ์ของตน และมีความภาคภูมิใจในตนเองและสภาพแวดล้อมสูงกว่า

ผู้ที่มีจริยธรรมต่ำ ซึ่งปรากฏออกมาในลักษณะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Preconvention Level)

ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level)

ระดับที่ 3 ระดับจริยธรรมตามหลักการด้วยวิจารณญาณ หรือระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม (Post Conventional Level) Kohlberg เชื่อว่า จริยธรรมของมนุษย์มีพัฒนาการตามระดับวุฒิภาวะ เพราะเกิดจากกระบวนการทางปัญญาที่มีการเรียนรู้มากขึ้น เนื่องจากการพัฒนาจริยธรรมแต่ละขั้นไม่สามารถเกิดจากการท่องบ่นสั่งสอน แต่เป็นผลจากการใช้ปัญญาไตร่ตรอง

6. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ (Psychoanalytic Theory of Freud)

Freund (1964) เชื่อว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์ มีแรงจูงใจมาจากจิตไร้สำนึก ซึ่งมักจะผลักดันออกมาในรูปความฝัน การพูดพลั้งปาก หรืออาการผิดปกติทางด้านจิตใจในด้านต่าง ๆ เช่น โรคจิต โรคประสาท เป็นต้น (Freund) ยังเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับแรงขับทางสัญชาตญาณ (Instinctual Drive) และเป็นพลังงานที่สามารถเปลี่ยนแปลง และเคลื่อนที่ได้ จิตจึงเป็นพลังงานรูปหนึ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงและไม่หยุดนิ่ง โดยแบ่งการทำงานของจิตออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. จิตไร้สำนึก (Unconscious Mind) การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ โดยออกไปโดยไม่รู้ตัวที่เกิดมาจากพลังของจิตไร้สำนึก ซึ่งทำหน้าที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงออกไปตามหลักแห่งความพึงพอใจของตน

2. จิตสำนึก (Conscious Mind) บุคคลรับรู้ตามประสาทสัมผัสทั้งห้าที่บุคคลจะมีการรู้ตัวตลอดเวลาที่กำลังทำอะไรอยู่ คิดอะไรอยู่ คิดอย่างไรเป็นการรับรู้โดยทั่วไปของมนุษย์ ที่ควบคุมการกระทำส่วนใหญ่ให้อยู่ในระดับรู้ตัว (Awareness) และเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาโดยมีเจตนา และมีจุดมุ่งหมาย

3. จิตก่อนสำนึก (Preconscious Mind) เป็นส่วนของประสบการณ์ที่สะสมไว้ หรือเมื่อบุคคลต้องการนำกลับมาใช้ใหม่ก็สามารถระลึกได้ และสามารถนำกลับมาใช้ในระดับจิตสำนึกได้ และเป็นส่วนที่อยู่ใกล้ชิดกับจิตไร้สำนึกมากกว่าจิตไร้สำนึก นอกจากนี้ (Freund) ได้มีความเชื่อเกี่ยวกับบุคลิกภาพว่า โครงสร้างของบุคลิกภาพจะ ประกอบด้วย

3.1 Id เป็นต้นกำเนิดของบุคลิกภาพ และเป็นส่วนที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด (Id) ประกอบด้วย แรงขับทางสัญชาตญาณ (Instinct) ที่กระตุ้นให้มนุษย์ตอบสนองความต้องการความสุข ความพอใจ ในขณะที่เดียวกันก็จะทำหน้าที่ลดความเครียดที่เกิดขึ้น การทำงานของ (Id) จึงเป็นไปตามหลักความพอใจ (Pleasure Principle)

3.2 Ego จะเป็นส่วนของบุคลิกภาพที่ทำหน้าที่ประสาน (Id) และ (Super Ego) ให้แสดงบุคลิกภาพออกมาเพื่อให้เหมาะสมกับความเป็นจริง และขอบเขตที่สังคมกำหนด

3.3 Super Ego เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรมจรรยาบรรทัดฐานของสังคม ค่านิยม และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งทำหน้าที่ผลักดันให้บุคคลประเมินพฤติกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมโนธรรม จริยธรรมที่พัฒนามาจากการอบรมเลี้ยงดู และบรรทัดฐานทางศีลธรรมจรรยา ของสังคม

7. ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน

ในทางจิตวิทยา ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543, น. 116) ได้จำแนกจริยธรรมออกเป็นหลายด้าน เช่น ด้านพฤติกรรม ความรู้ ทศนคติ และเหตุผล พบว่า มีลักษณะทางจิตใจ หรือจิตลักษณะอย่างน้อย 8 ด้าน ที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้บุคคลกระทำพฤติกรรมดีได้อย่างมั่นคง จิตลักษณะ 8 ด้านนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ได้แก่ จิตลักษณะพื้นฐาน เปรียบได้กับรากของต้นไม้ 3 ด้าน คือ 1) สติปัญญา ความเฉลียวฉลาด ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการคิด 2) การมีประสบการณ์ทางสังคมอย่างเพียงพอ ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา หรือการหยั่งลึกทางสังคม 3) การมีสุขภาพจิตดี

ส่วนที่ 2 ได้แก่ สาเหตุทางจิตใจของพฤติกรรมคนดีและคนเก่ง เปรียบได้กับส่วนลำต้นของต้นไม้ 5 ด้าน คือ 1) ทศนคติ คุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดี 2) เจตนาก่อนการกระทำ เพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน (เหตุผลเชิงจริยธรรม) 3) ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนให้รู้จักอดได้ รอดได้ อย่างเหมาะสม 4) ความเชื่อที่ว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว (ความเชื่ออำนาจในตน) 5) ความมานะบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรค เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมาย (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์)

ส่วนที่ 3 ได้แก่ ส่วนที่แสดงถึงพฤติกรรมทำความดีละเว้นความชั่ว และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็ง ซึ่งล้วนแต่เป็นพฤติกรรมของพลเมืองดีพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศเปรียบได้กับส่วนดอกผลของต้นไม้ กล่าวได้ว่ากลุ่มจิตลักษณะทั้ง 3 ด้าน ในส่วนรากอาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนากลุ่มจิตลักษณะ 5 ด้าน ในส่วนลำต้นของต้นไม้ได้ การที่ได้พบลักษณะจิตใจ 8 ด้านดังกล่าว ทำให้ทราบว่าจำเป็นต้องพัฒนาลักษณะใดบ้าง และพัฒนาเป็นลำดับขั้นตอนอย่างไร จึงจะเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เปรียบเสมือนต้นไม้ที่จะออกดอกออกผลลงดงมาได้ต้อง ประกอบด้วย รากและลำต้น ซึ่งสมบูรณ์แข็งแรงเป็นรากฐานเสียก่อน ด้วยเหตุนี้จึงเรียกทฤษฎีนี้ว่า “ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม”

8. การสังเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับ ฐานคติของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วย ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Sigmund Freud และทฤษฎีขั้นไม่จริยธรรมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543, น. 116) สามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้ 5 มิติ โดยเชื่อมโยงกับกระบวนการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ ดังนี้

ตารางที่ 4.1

องค์ประกอบพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

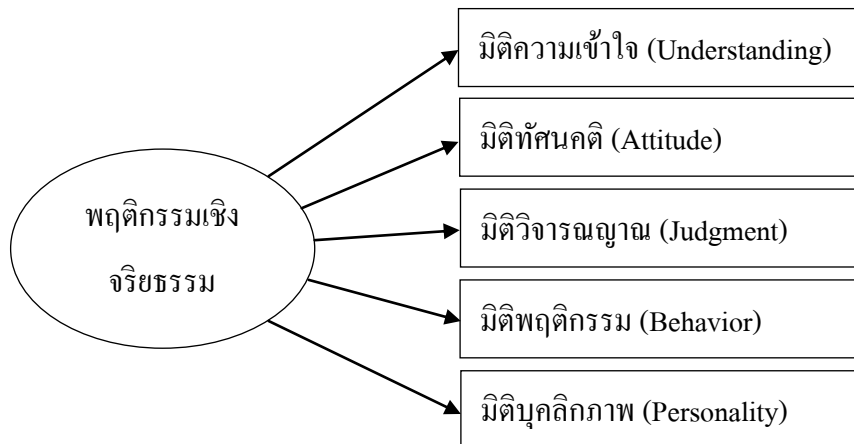
ฐานคติเชิงทฤษฎี	กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม
1. การรับรู้ (Perception) เป็นเรื่องของการรับรู้ข้อมูลที่ได้จากการสัมผัสจากประสาทสัมผัสภายใน (หู ตา จมูก ลิ้น กาย ใจ) แล้วเกิดการรับรู้ว่าสิ่งที่สัมผัสนั้นคืออะไร หมายถึงอะไร ซึ่งกระบวนการสุดท้ายของการรับรู้ คือ ความรู้ความเข้าใจ (Understanding) ในสิ่งที่บุคคลได้สัมผัสนั้น	มิติความเข้าใจ (Understanding)
2. ความรู้สึก (Feeling) เป็นเรื่องของความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อจากการได้สัมผัสรับรู้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร บุคคลก็จะเกิดความรู้สึกตามมา เช่น ชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ เฉยๆ ยินดี ไม่ยินดี เป็นต้น ในขั้นความรู้สึกนี้เราเรียกว่า ทัศนคติ หรือเจตคติ (Attitude) ที่มีต่อสิ่งที่ตนเองได้สัมผัสนั้น	มิติทัศนคติ (Attitude)
3. การให้คุณค่า (Value) เป็นเรื่องของการให้คุณค่าในสิ่งที่บุคคลได้สัมผัส การให้คุณค่าบุคคลย่อมใช้วิจารณญาณ (Judgment) วิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งเพื่อสรุปตีค่าราคาส่งนั้น เช่น มาตรฐานเดิม (สังคมตั้งค่าไว้แล้ว) มาตรฐานตามตนเอง (ตนเองตั้งค่าเอง) ฯลฯ	มิติวิจารณญาณ (Judgment)

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ฐานคติเชิงทฤษฎี	กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม
<p>4. การแสดงออก (Action) เป็นการแสดงออกทางอากัปกิริยาอาการที่แสดงออกจากอิทธิพลจาก การรับรู้ (Perception) ความรู้สึก (Feeling) การให้คุณค่า (Value) เช่น หากบุคคลชอบหรือเห็น คุณค่าบุคคลก็จะเข้าหาหรือแสวงหา ส่วนหาไม่ชอบหรือไม่เห็นคุณค่าก็จะหลีกเลี่ยงหรือเฉย ๆ เป็นต้น</p>	<p>มิติพฤติกรรม (Behavior)</p>
<p>5. กลายเป็นนิสัย (Habit) พฤติกรรมที่กลายเป็นอุปนิสัย กล่าวคือ เป็นพฤติกรรมที่บุคคลเคยชินคุ้นเคยที่ต้องปฏิบัติเช่นนั้นเมื่อมีสิ่งเร้าที่มีผลต่อพฤติกรรมเกิดขึ้น เช่น เมื่อมีสิ่งเร้าที่คล้ายคลึงกันเกิดขึ้นต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง บุคคลนั้นมักแสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันทุกครั้ง ซึ่งนิสัยนี้เรียกว่า เป็นบุคลิกภาพ (Personality)</p>	<p>มิติบุคลิกภาพ (Personality)</p>

จากตารางที่ 4.1 สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

จากตารางสังเคราะห์เทียบเคียงฐานคติเชิงทฤษฎีสามารถนำเสนอรายละเอียด ดังนี้

8.1 มิติความเข้าใจ (Understanding)

องค์ประกอบของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในมิติของความเข้าใจ ได้แก่ ความเข้าใจในจริยธรรม เข้าใจในความถูกต้องดีงาม โดยสามารถทราบได้ว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ดี ถูกต้องเหมาะสม และพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี เป็นสิ่งที่ผิดและไม่ควรกระทำในความเข้าใจเชิงจริยธรรม ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524, น. 23) ได้กล่าวถึง จริยธรรมของมนุษย์ไว้ว่า ประกอบไปด้วยความรู้เชิงจริยธรรม คือ การมีความรู้ในสังคมของตนนั้นถือว่า การกระทำชนิดใดดีควรกระทำ และการกระทำชนิดใดเลว ควรดเว้น ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่มากนักเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรม หรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลด้วย ความรู้ทางด้านกฎเกณฑ์ทางสังคม และศาสนาส่วนใหญ่เด็กจะเริ่มเรียนรู้ได้ตั้งแต่แรกเกิด โดยเฉพาะในช่วงอายุ 210 ปี จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมเหล่านี้เป็นพิเศษสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ (2535, น. 5) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของบุคคลว่ามีองค์ประกอบด้านที่สำคัญ คือ ด้านความรู้ (Moral Reasoning) คือ ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องดีงามสามารถตัดสินใจแยกความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้ด้วยความคิด ซึ่ง ธนเศรษฐ์ จำปางาม (2543, น. 25) ได้แบ่งลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมว่า ประกอบด้วย ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ในสังคมตนนั้นถือว่าการกระทำชนิดใดดี ควรกระทำ การกระทำใดเลว ควรดเว้น และรู้ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากนักเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลด้วย พรชัย โพธิ์งาม (2546, น. 10) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของจริยธรรมว่ามีส่วนประกอบด้านความรู้ (Moral Reasoning) คือ ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องดีงาม สามารถตัดสินใจแยกความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้ด้วยความคิดนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เจียมจิต บุญรักษ์ (2534, น. 10) และกัลยา ศรีปาน (2546, น. 10) ได้จำแนกองค์ประกอบของจริยธรรมว่า ประกอบด้วย องค์ประกอบทางปัญญา (Cognition) คือ ส่วนที่เป็นความรู้ ความเชื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรม ซึ่งเป็นความรู้ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องดีงาม สามารถตัดสินใจแยกพฤติกรรมที่ดีที่ถูกต้องที่ควรออกจากพฤติกรรมที่ไม่ดีไม่ถูกไม่ควร และป็นนันทิกรมย์ไกรภักดิ์ (2546, น. 23) อธิบายถึง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของมนุษย์ว่าเกี่ยวข้องกับจริยธรรมหลายลักษณะ หลายประเภท เช่น ความรู้ ทศนคติ การใช้เหตุผล และพฤติกรรมต่าง ๆ โดยความรู้เชิงจริยธรรม คือ การมีความรู้ความเข้าใจในสังคมของตนนั้นถือว่าการกระทำชนิดใดควรกระทำ และการกระทำชนิดใดควรดเว้น

ดังนั้น จากการสังเคราะห์แนวคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมมีองค์ประกอบทางด้านปัญญา หรือความรู้ อันได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมว่าการกระทำชนิดใดดี ควรกระทำ การกระทำใดเลว ควรงดเว้น และรู้ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด ซึ่งจะสามารถส่งเสริมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมในทางที่ถูกต้อง ควบคุมอารมณ์ และความรู้สึก โดยเป็นเครื่องกำหนดหลักปฏิบัติในการดำรงชีวิตเป็นแนวทางให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบเรียบร้อยซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี Piaget และ Kohlberg ว่าการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการปรับตัว และเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างสติปัญญา และสภาวะแวดล้อมที่จะทำให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ ส่วนพัฒนาการมีความต่อเนื่องและเจริญขึ้นตามวุฒิภาวะ โดยจริยธรรมของมนุษย์มีพัฒนาการตามระดับวุฒิภาวะ เพราะเกิดจากกระบวนการทางปัญญาที่มีการเรียนรู้มากขึ้น เนื่องจากการพัฒนาจริยธรรมแต่ละขั้น ไม่สามารถเกิดจากการท่องบ่นสั่งสอนแต่เป็นผลจากการใช้ปัญญาไตร่ตรอง

8.2 มิติทัศนคติ (Attitude)

องค์ประกอบของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในมิติของทัศนคติ (Attitude) ได้แก่ ความตระหนักรู้ในคุณค่าเชิงจริยธรรม อันหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะ หรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในลักษณะนั้น ๆ เพียงใด พระราชวรมนูณี (ประยูทธ์ ปยุตโต, 2528) ได้กล่าวถึง การจำแนกองค์ประกอบด้านจริยธรรมตามแนวทางของพุทธศาสนา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ หรือการตระหนักรู้ในคุณค่าเชิงจริยธรรมว่าเป็นจริยธรรมภายใน เป็นจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลจริยธรรมภายในเป็นพื้นฐานให้เกิดจริยธรรมภายนอก เช่นเดียวกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ (2524, น. 23) ได้กล่าวถึง จริยธรรมของมนุษย์ไว้ในทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมว่า ทัศนคติเชิงจริยธรรม คือ ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะ หรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้นเพียงใด ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น ๆ แต่บางคนในสถานการณ์ที่ปกติอาจมีทัศนคติที่แตกต่างไปจากค่านิยมของสังคม ก็ได้เจตคติเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้นมีความหมายอย่างกว้างขวางกว่าความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะเจตคติเชิงจริยธรรมมีคุณสมบัติที่ใช่ในการทำนายพฤติกรรมได้อย่างแม่นยำกว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2535, น. 5) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ ประกอบด้วย ด้านของอารมณ์ ความรู้สึก (Moral Attitude and Belief) คือ ความพึงพอใจ ความศรัทธาเลื่อมใส ความนิยมยินดีที่จะรับจริยธรรมมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติงานและ เจียมจิต บุญรักษา (2534, น. 10) ได้จำแนกองค์ประกอบของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมว่า ประกอบด้วย องค์ประกอบทางอารมณ์ ธนเศรษฐ์ จำปางาม (2543, น. 25) ได้แบ่งลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมว่า ประกอบด้วย ทัศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะ หรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น ๆ เพียงใด ทักษคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมนั้น แต่บุคคลในสถานการณ์ปกติอาจมีทัศนคติต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทักษคติเชิงจริยธรรมนั้นจะรวมทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้นในช่วงเวลาหนึ่ง อาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พรชัย โพธิ์งาม (2546, น. 10) ที่ได้เสนอองค์ประกอบสำคัญของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมว่า ประกอบด้วย ส่วนประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Moral Attitude and Belief) คือ ความพึงพอใจศรัทธา เลื่อมใส เกิดความนิยมยินดีที่จะรับจริยธรรมมาเป็นแนวประพฤติปฏิบัติและสอดคล้องกับ ปิยนันท์ ภิรมย์ไกรภักดิ์ (2546, น. 23) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมหลายลักษณะหลายประเภท เช่น ความรู้ ทักษคติ การใช้เหตุผลและพฤติกรรมต่าง ๆ โดยทัศนคติเชิงจริยธรรม เป็นลักษณะของความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะ หรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบในลักษณะนั้น ๆ เพียงใด ทักษคติเชิงจริยธรรมจะมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ จะใช้ทำนายพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งและ กัลยา ศรีปาน (2546, น. 10) กล่าวว่า การจำแนกองค์ประกอบของจริยธรรมตามความคิดเห็นของนักจิตวิทยานั้น มีความคล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่อต่างกันออกไป คือ ความรู้สึก หรือปฏิกิริยาที่มีต่อลักษณะ หรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมว่าตนชอบหรือไม่ชอบเพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น โดยองค์ประกอบในด้านนี้มีความหมายกว้างกว่าความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะรวมทั้งความรู้ และความรู้สึกในเรื่องนั้นเข้าด้วยกัน และองค์ประกอบด้านนี้ยังเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้มโนทัศน์ที่ใช้เรียกแทนองค์ประกอบนี้ได้แก่ เจตคติทางจริยธรรม (Moral Attitude) ความรู้สึกทางจริยธรรม (Moral Feeling) และปฏิกิริยาทางจริยธรรม (Moral Reaction)

ดังนั้น จากการสังเคราะห์แนวคิดดังกล่าวข้างต้น ในมิติของเจตคติ (Attitude) สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมมีองค์ประกอบเจตคติ หรือความตระหนักรู้ในคุณค่าเชิงจริยธรรม อันได้แก่ ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะ หรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น เพียงใดอันเกิดจากความพึงพอใจศรัทธา เลื่อมใส และเกิดความนิยมยินดีที่จะรับจริยธรรมมาเป็นแนวประพฤติปฏิบัติ ต่อไป

8.3 มิติวิจารณ์ญาณ (Judgment)

องค์ประกอบของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในมิติของวิจารณ์ญาณ (Judgment) ได้แก่ การใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม อันหมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลเชิงวิจารณ์ญาณในการเลือก และตัดสินใจที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง สอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524, น. 23) ได้กล่าวถึง จริยธรรมของมนุษย์ไว้ว่า ประกอบไปด้วย ความรู้เชิงจริยธรรม เจตคติเชิงจริยธรรม เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยเหตุผลเชิงจริยธรรม คือ การที่บุคคลใช้เหตุผลที่จะเลือกกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดง

ให้เห็นถึงเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลการศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่า บุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกัน อาจจะมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้และบุคคลที่กระทำเหมือนกัน อาจมีเหตุผลเบื้องต้นในการกระทำ และระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้ โดยที่เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นต่ำ คือ การทำหรือไม่ทำ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ ส่วนเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูง คือ การทำ หรือไม่ทำ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ (มกราพันธุ์ จุฑารสภ, 2545) อันจะเห็นได้ว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักทางจริยธรรมสังคม ได้แก่ ศาสนา กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี และค่านิยม (สิวลี ศิริไล, 2548) เช่นเดียวกับ ธนเศรษฐ์ จำปางาม (2543, น. 25) ได้แบ่งลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม คือ เหตุผลเชิงจริยธรรมอัน ได้แก่ การที่บุคคลให้เหตุผลในการเลือกที่จะไม่กระทำ หรือเลือกที่จะกระทำ พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ เหตุผลดังกล่าวจะช่วยทำให้ทราบเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำบางอย่างอาจขัดกับความรู้สึกของบุคคลส่วนใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผลและสถานการณ์เป็นลำดับ นอกจากนี้ (Kohlberg, 1964) นักจิตวิทยาปัญญานิยม ได้พัฒนาทฤษฎีการให้เหตุผลทางจริยธรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีให้เหตุผลทางจริยธรรมของ (Piaget, 1997) เชื่อว่าพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นสิ่งสำคัญได้อธิบายเหตุผลของมนุษย์ เมื่อเผชิญกับความขัดแย้งทางจริยธรรม และต้องเลือกทางปฏิบัติ

ดังนั้น จากการสังเคราะห์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นในมิติวิจารณ์ญาณ (Judgment) สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย การใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมหรือเหตุผลเชิงจริยธรรม อันได้แก่ การที่บุคคลให้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำ พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ เหตุผลดังกล่าวจะช่วยทำให้ทราบเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำบางอย่างอาจขัดกับความรู้สึกของบุคคลส่วนใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผลและสถานการณ์นั้น ๆ ด้วย

8.4 มิติพฤติกรรม (Behavior)

องค์ประกอบของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในมิติของพฤติกรรม (Behavior) ได้แก่ การแสดงออกเชิงจริยธรรม อันหมายถึง การประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่แสดงออก หรืออากัปกริยาทำทางที่ดงามอันพึงแสดงออกทางกาย วาจา และความคิด โดยถูกต้อง และเหมาะสมทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคมซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ (Psychoanalytic Theory of Freud) ที่ว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์ มีแรงจูงใจมาจากจิตไร้สำนึก ซึ่งมักจะผลักดันออกมาในรูปความฝัน การพูดลึกลับ หรืออาการผิดปกติทางด้านจิตใจในด้านต่าง ๆ พระราชวรมุณี (ประยูร ปรยุตโต, 2528) ได้กล่าวถึง การจำแนกองค์ประกอบ ด้านจริยธรรมตามแนวทางของพุทธศาสนาในส่วนของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมคือได้ว่าเป็นจริยธรรมภายนอกเป็นจริยธรรมที่บุคคลแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก

ที่สังเกตเห็นได้ เช่น ความมีระเบียบวินัย การเอาใจใส่กับการงาน ลิวลี ซีริไล (2548) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของจริยธรรมในด้านการแสดงออกเชิงจริยธรรมว่าเป็นส่วนประกอบทางด้านพฤติกรรมแสดงออก (Moral Conduct) คือ พฤติกรรมการกระทำที่บุคคลตัดสินใจกระทำหรือผิดในสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ อิทธิพลส่วนหนึ่งของการกระทำขึ้นอยู่กับ ความรู้ อารมณ์ และความรู้สึก กรมวิชาการ (2535, น. 5) ได้สรุปถึง จริยธรรมของบุคคลในการแสดงออกด้านพฤติกรรม (Moral Conduct) คือ การกระทำ หรือการแสดงออกของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเชื่อว่าเกิดจากอิทธิพลของทั้ง 2 องค์ประกอบ ข้างต้นการพัฒนาคนในด้านจริยธรรม จึงต้องพัฒนา 3 ด้าน เพราะพฤติกรรมของคน ที่แสดงออกมาทั้งทางกายและทางวาจานั้น จะมีความสัมพันธ์กับทางจิตใจและสติปัญญา โดยเริ่มจากการพัฒนาองค์ประกอบสำคัญ อันดับแรก ได้แก่ ปัญญา หรือความรู้จะส่งเสริมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมในทางที่ถูกต้อง ควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกนอกจากนี้ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2524, น. 23) ได้กล่าวถึง จริยธรรมของมนุษย์ตามทฤษฎีฐานไม่จริยธรรมในส่วนของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมไว้ว่า คือ การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรือลดเว้นการแสดงพฤติกรรมอันฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ ของจริยธรรม ทั้งนี้เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของคนในสังคม และเจียมจิต บุญรักษ์ (2534, น. 10) กล่าวว่า องค์ประกอบทางพฤติกรรม หรือการแสดงออกเชิงจริยธรรม คือ พฤติกรรม หรือการกระทำที่บุคคลแสดงต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสิ่งแวดล้อมเป็นพฤติกรรมที่สามารถตัดสินได้ว่าดี หรือไม่ดี ถูก หรือผิด ควร หรือไม่ควร พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุก และความทุกข์ของสังคม มโนทัศน์ที่ใช้เรียกองค์ประกอบนี้ ได้แก่ ความประพฤติทางจริยธรรมเช่นเดียวกับ ชนเศรษฐ์ จำปางาม (2543, น. 25) ได้แบ่งลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม โดยกล่าวถึง การแสดงออกเชิงจริยธรรมว่า หมายถึง การที่บุคคลแสดงออกพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เช่น การให้ทาน การเสียสละ การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น ส่วนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมซึ่งเกิดขึ้นในสภาพที่บุคคลถูกยั่วยุให้กระทำผิดกฎเกณฑ์เพื่อประโยชน์ส่วนตน เช่น การโกง การกล่าวเท็จ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่จะไม่เกิดขึ้นในผู้ที่มีจริยธรรมสูง พฤติกรรมเชิงพฤติกรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าจริยธรรมประเภทอื่น ๆ เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคล ย่อมส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ร้อนของสังคม ซึ่งเป็นส่วนประกอบ ด้านพฤติกรรมแสดงออก (Moral Conduct) คือ พฤติกรรม การกระทำที่บุคคลตัดสินใจกระทำถูกหรือผิดในสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ นั่นเอง (พรชัย โพธิ์งาม, 2546, น. 10) และปิยนันท์ ภิรมย์ไกรภักดิ์ (2546, น. 23) อธิบายว่า มนุษย์เกี่ยวข้องกับจริยธรรมหลายลักษณะ หลายประเภท เช่น ความรู้ ทัศนคติ การใช้เหตุผล และพฤติกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะพฤติกรรมเชิงจริยธรรม คือ

การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎ หรือค่านิยมของสังคมนั้น ๆ

ดังนั้น จากการตั้งแคะห้แนวคิดดังกล่าวข้างต้นในมิติพฤติกรรม (Behavior) สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรม คือ พฤติกรรมอันมีลักษณะของการแสดงออกเชิงจริยธรรม ได้แก่ พฤติกรรม หรือการกระทำที่บุคคลแสดงต่อตนเองต่อผู้อื่น และต่อสิ่งแวดล้อมสังคมนิยมชมชอบ หรือเป็นการงดเว้นการแสดงพฤติกรรมอันฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมในสังคมนั้นเป็นพฤติกรรมที่สามารถตัดสินได้ว่าดี หรือไม่ดีถูก หรือผิด ควร หรือไม่ควรนั่นเอง

8.5 มิติบุคลิกภาพ (Personality)

องค์ประกอบของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในมิติของบุคลิกภาพ (Personality) ได้แก่ การแสดงออกเชิงจริยธรรมด้วยการมีบุคลิกลักษณะเฉพาะบุคคล อันหมายถึง ลักษณะนิสัยส่วนบุคคลในการคิด และการแสดงออกรวมทั้งทัศนคติ ซึ่งสามารถแสดงออกมาได้ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ โดยสะท้อนออกมาให้ผู้อื่นเห็น และมีอิทธิพลต่อบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ นิภา นิชยาน (2530, น. 25) ได้อธิบายถึงคำว่า บุคลิกภาพว่า เป็นลักษณะที่บุคคลแสดงออกอันเกิดจากสภาวะทุกอย่างที่ประกอบกันขึ้นเป็นตัวบุคคล รวมถึงคุณสมบัติ หรือคุณลักษณะทางจิตใจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกระทำของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาการ และบทบาทของคุณลักษณะเหล่านั้น และบุคลิกภาพเป็นผลรวมของทั้งหมดของท่าทางรูปร่างลักษณะทางกาย และพฤติกรรมที่แสดงออก แนวโน้มการกระทำ ขอบเขตความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน และที่แสดงออกมาให้เห็น (Bernard, 1970, p. 110) นอกจากนี้ ชูดา จิตพิทักษ์ (2525, น. 5966) ได้อธิบายถึง สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ว่าลักษณะนิสัยส่วนตัวของมนุษย์แต่ละคน ประกอบด้วย ความเชื่อ ค่านิยมทัศนคติ หรือเจตนา และบุคลิกภาพ โดยเฉพาะบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่บอกว่าบุคคลจะปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์หนึ่ง ๆ การอธิบายว่า บุคลิกภาพได้มาอย่างไรนั้น จะต้องอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยา หรือทฤษฎีการเรียนรู้ มาอธิบายหลักของทฤษฎีนี้ บ่งว่าคน หรือสัตว์ ก็ตามถ้าพฤติกรรมใดนำมาซึ่งรางวัล สัตว์ หรือคนสถานการณ์หนึ่ง ๆ การอธิบายว่า บุคลิกภาพได้มาได้อย่างไรนั้น จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมแบบนั้นเมื่อมีโอกาส แต่ถ้าพฤติกรรมใดนำมา ซึ่งการลงโทษสัตว์ หรือคนนั้น จะมีแนวโน้มที่จะไม่ทำเช่นนั้นอีก ซึ่งทฤษฎีทางจิตวิทยา หรือทฤษฎีการเรียนรู้ในการอธิบายบุคลิกภาพนั้น Vittorio Gallese, Leonardo Fogassi and Giacomo Rizzolatti นักวิทยาศาสตร์ในประเทศอิตาลี (สถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็ก และครอบครัว, 2542, น. 35) ได้อธิบายถึง ทฤษฎีเซลล์กระจก (Mirror Neuron Theory) ไว้ว่า เป็นเซลล์ชนิดหนึ่งของมนุษย์ที่คอยทำหน้าที่ในการเลียนแบบพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้อื่นมาเป็นพฤติกรรมของตนเองจนกลายเป็นบุคลิกภาพเฉพาะบุคคลด้วยกระบวนการเกิดขึ้นจากการมีต้นแบบ (Role Model) นำไปสู่การเลียนแบบพฤติกรรม (Behavior Imitation) ทำให้เกิดทักษะ (Action / Skill) นำไปสู่ความเข้าใจ (Understanding)

เกิดการเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) นำไปสู่เหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning) และเกิดบุคลิกภาพ (Personality) ในกระบวนการขั้นตอนสุดท้ายดังนั้น จากการสังเคราะห์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นในมิติบุคลิกภาพสามารถสรุปได้ว่าเป็นพฤติกรรมของการมีบุคลิกลักษณะเฉพาะบุคคล คือ เป็นภาพรวมของบุคคลในทุกมิติ ทั้งด้านที่มองเห็นรูปร่างหน้าตา การแสดงออก การพูด การเดิน วิธีการแต่งตัว กิริยามารยาท และส่วนที่มองไม่เห็นที่เป็นอารมณ์ ทัศนคติ ความคิด ค่านิยม ความเชื่อ สติปัญญา และสอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ (Freud, 1964) ที่ได้อธิบายการเกิดบุคลิกภาพ ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมชนิดต่าง ๆ ว่าโครงสร้างของบุคลิกภาพจะ ประกอบด้วย Id, Ego และ Super Ego เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรมจรรยา บรรทัดฐานของสังคม ค่านิยม และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งทำหน้าที่ผลักดันให้บุคคลประเมินพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมโนธรรม จริยธรรมที่พัฒนาจากการอบรมเลี้ยงดู และบรรทัดฐานทางศีลธรรมจรรยาของสังคม ซึ่งบุคลิกภาพนั้นมีความสำคัญช่วยให้คนสามารถเข้าใจตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

ระยะที่ 2 ตรวจสอบโมเดลสมการโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. การตรวจสอบโมเดลสมการโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้ให้ข้อมูล คือ เพศ อายุ จำนวนพี่น้องในครอบครัว สภาพครอบครัว ที่พักอาศัย รูปแบบการศึกษาก่อน และมหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษา โดยให้เลือกคำตอบที่มีอยู่แล้ว และเติมคำในช่องว่างที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 มิติ 9 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.2

แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	218	54.50
1.2 หญิง	182	45.50
รวม	400	100
2. อายุ		
2.1 19ปี	104	26.00
2.2 20 ปี	92	23.00
2.3 21 ปี	70	17.50
2.4 22 ปี	81	20.25
2.5 23 ปี	53	13.25
รวม	400	100.00
3. ระดับชั้น		
3.1 ปี 1	145	36.30
3.2 ปี 2	115	28.80
3.3 ปี 3	85	21.30
3.4 ปี 4	55	13.80
รวม	400	100.0
4. จำนวนพี่น้องในครอบครัว		
4.1 1 คน	81	20.00
4.2 2 คน	99	24.50
4.3 3 คน	64	15.80
4.4 4 คน	79	19.60
4.5 5 คน	77	19.10
รวม	400	100.00

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
5. สภาพครอบครัว		
5.1 บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	309	77.25
5.2 หย่าร้าง	50	12.50
5.3 บิดาเสียชีวิต	12	3.00
5.4 มารดาเสียชีวิต	27	6.75
5.5 บิดามารดาเสียชีวิต	2	0.5
รวม	400	100.0
6. บุคคลที่ท่านพักอาศัยด้วยขณะที่กำลังศึกษา		
6.1 บิดา - มารดา	263	65.80
6.2 ญาติ	59	14.80
6.3 เพื่อน	78	19.50
รวม	400	100.0
7. รูปแบบการศึกษาก่อนระดับปริญญาตรี		
7.1 สายสามัญ (วิทย์ - คณิต)	169	42.3
7.2 สายสามัญ (ศิลป์ - ภาษา)	156	39.0
7.3 สายอาชีพ	0	0
7.4 กศน.	75	18.80
รวม	400	100.00
8. มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษา		
8.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	60	14.90
8.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	40	9.90
8.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	29	7.20
8.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	26	6.40
8.5 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	60	14.90
8.6 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	40	9.90
8.7 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	29	7.20
8.8 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	26	6.40

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
8.9 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	50	12.40
8.10 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	39	9.70
8.11 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	33	8.20
8.12 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	56	13.90
8.13 มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	16	4.00
8.14 มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	32	7.90
8.15 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	19	4.70
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศชาย (ร้อยละ 54.50) รองลงมาเป็น เพศหญิง (ร้อยละ 45.50) ส่วนใหญ่อายุ 19 ปี (ร้อยละ 26) รองลงมา อายุ 20 ปี (ร้อยละ 23) และอายุ 22 ปี (ร้อยละ 20.25) ส่วนใหญ่อยู่ระดับชั้นปี 1 (ร้อยละ 36.30) รองลงมา อยู่ระดับชั้นปี 2 (ร้อยละ 28.80) และอยู่ระดับชั้นปี 3 (ร้อยละ 21.30) ส่วนใหญ่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัว 2 คน (ร้อยละ 24.50) รองลงมา 1 คน (ร้อยละ 20.00) และ 4 คน (ร้อยละ 19.60) ส่วนใหญ่สภาพครอบครัวบิดา - มารดา อยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 77.25) รองลงมาหย่าร้าง (ร้อยละ 12.50) และมารดาเสียชีวิต (ร้อยละ 6.50) ส่วนใหญ่บุคคลที่พักอาศัยด้วยขณะที่กำลังศึกษา คือ พักกับบิดา - มารดา (ร้อยละ 65.80) รองลงมา คือ พักกับเพื่อน (ร้อยละ 19.50) และพักกับญาติ (ร้อยละ 14.80) ส่วนใหญ่รูปแบบการศึกษาก่อนระดับ) ปริญญาตรี คือ ศึกษาศาสตรบัณฑิต (วิทย์ - คณิต) (ร้อยละ 42.30) รองลงมา คือ ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศิลป์ - ภาษา) (ร้อยละ 39) และการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) (ร้อยละ 18.80) และ มหาวิทยาลัยที่ศึกษา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (ร้อยละ 14.90) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (ร้อยละ 9.90) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (ร้อยละ 7.20) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (ร้อยละ 6.40) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (ร้อยละ 12.40) นครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (ร้อยละ 9.70) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (ร้อยละ 8.20) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (ร้อยละ 13.90) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (ร้อยละ 4.0) มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (ร้อยละ 7.90) และมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (ร้อยละ 4.70)

2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรม
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 4.3

สรุปมิติพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จำแนกเป็นรายมิติ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. มิติบริบทแวดล้อม	4.16	0.71	มาก	1
2. มิติสถาบันการศึกษา	4.14	0.62	มาก	2
3. มิติพื้นฐานส่วนบุคคล	4.10	0.70	มาก	3
รวม	4.13	0.68	มาก	

จากตารางที่ 4.3 สรุปมิติพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายมิติทุกมิติอยู่ในระดับมากเช่นกัน เรียงลำดับตามจำนวนค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า มิติบริบทแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือ มิติสถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.62) และ มิติพื้นฐานส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมิติบริบทแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. การรับรู้เลียนแบบผ่านสื่อ	4.16	0.72	มาก	2
2. การเป็นต้นแบบทางจริยธรรมของอาจารย์	4.08	0.71	มาก	3
3. การคบกับกัลยาณมิตร	4.23	0.69	มากที่สุด	1
รวม มิติบริบทแวดล้อม	4.16	0.71	มาก	

จากตารางที่ 4.4 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านมิติบริบทแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคบกับกัลยาณมิตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.69) ด้านการรับรู้เลียนแบบผ่านสื่ออยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.72) และการเป็นต้นแบบทางจริยธรรมของอาจารย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิตีสถาบันการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
2. มิตีสถาบันการศึกษา				
2.1 การบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร	4.18	0.61	มาก	2
2.2 แนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม	4.02	0.61	มาก	3
2.3 กิจกรรมเชิงจริยธรรม	4.22	0.65	มากที่สุด	1
รวม มิตีสถาบันการศึกษา	4.14	0.62	มาก	

จากตารางที่ 4.5 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านมิตีสถาบันศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.65) ด้านการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.61) และแนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมิติพื้นฐานส่วนบุคคล	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. การกล่อมเกลாதงจริยธรรมของครอบครัว	4.14	0.70	มาก	2
2. ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง	3.99	0.72	มาก	3
3. ความเชื่อพื้นฐานในคำสอนทางศาสนา	4.18	0.67	มาก	1
รวม มิติพื้นฐานส่วนบุคคล	4.10	0.70	มาก	

จากตารางที่ 4.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติพื้นฐานส่วนบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเชื่อพื้นฐานในคำสอนทางศาสนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ ด้านการกล่อมเกลาทงจริยธรรมของครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.70) และความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม ด้านการรับรู้เลียนแบบผ่านสื่อ รายข้อ

การรับรู้เลียนแบบผ่านสื่อ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เลียนแบบบุคลิกภาพศิลปินต้นแบบ หรือบุคคลที่ชื่นชอบในละคร โทรทัศน์เช่น ลักษณะการเดินการนั่ง การหัวเราะ เป็นต้น	4.19	0.74	มาก
2. เลียนแบบการแต่งกายศิลปินต้นแบบหรือบุคคลที่ชื่นชอบที่ท่านรับรู้ผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น เพื่อจะได้ทำตามทันกระแสนิยม	4.16	0.69	มาก
3. เลียนแบบบทสนทนาที่ศิลปินต้นแบบหรือบุคคลที่ชื่นชอบผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น โดยท่านได้นำคำเหล่านั้น มาใช้ในชีวิตประจำวันด้วย	4.15	0.68	มาก
4. เมื่อเห็นศิลปินต้นแบบหรือบุคคลที่ท่านชื่นชอบทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ใช้สินค้าที่มีราคาแพง และมียี่ห้อชื่อดังทำให้อยากเลียนแบบตามนั้นบ้าง	4.18	0.73	มาก
5. เมื่อเห็นพฤติกรรมการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมาของศิลปินต้นแบบหรือบุคคลที่ชื่นชอบทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ทำให้อยากเลียนแบบบ้าง	4.22	0.75	มากที่สุด
6. เมื่อเห็นศิลปินต้นแบบหรือบุคคลที่ท่านชื่นชอบจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น เทียบสถานบันเท็งตอนกลางคืนทำให้ท่านอยากเลียนแบบลองเที่ยวคูบัว	4.06	0.71	มาก
7. เลียนแบบตามศิลปินต้นแบบทางโทรทัศน์ เฟซบุ๊ก ไลน์ หรือสื่ออื่น ๆ ในจากการทำร้ายร่างกายหรือต่อสู้เพื่อให้เห็นว่า คือผู้เข้มแข็ง หรือผู้พิทักษ์	4.28	0.74	มากที่สุด
8. เมื่อเห็นศิลปินต้นแบบ หรือบุคคลที่ท่านชื่นชอบจากทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น เทียบกินอาหารตามภัตตาคารห้างดังที่หรูหราทำให้อยากเลียนแบบบ้าง	4.03	0.76	มาก
9. เลียนแบบในการใช้ชีวิตที่พอเพียงตามศิลปินต้นแบบ หรือบุคคลที่ชื่นชอบทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น	4.20	0.68	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การรับรู้เลียนแบบผ่านสื่อ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.0 เมื่อเห็นดารานักร้อง นักแสดง หรือบุคคลที่ชื่นชอบทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชู ทำให้ท่านต้องการเลียนแบบอยากเป็นแบบนั้นบ้าง	4.19	0.77	มาก
11. เมื่อเห็นดารานักร้อง นักแสดงหรือบุคคลที่ท่านชื่นชอบประสบความสำเร็จในชีวิต อดภาพบ้าน รถ เป็นต้น ทางสื่อโทรทัศน์ เฟซบุ๊ก ไลน์ หรือสื่ออื่น ๆ ทำให้ต้องการเลียนแบบอยากมีแบบนั้นบ้าง	3.99	0.70	มาก
12. เมื่อเห็นดารานักร้อง นักแสดงหรือบุคคลที่ชื่นชอบไหว้ความสามารถที่หลากหลาย เช่น ร้อง เต้น เล่นกีฬา เป็นต้น ทางสื่อโทรทัศน์ เฟซบุ๊ก ไลน์ หรือสื่ออื่น ๆ ทำให้ท่านต้องการเลียนแบบอยากเป็นแบบนั้นบ้าง	4.13	0.69	มาก
13. เมื่อเห็นดารานักร้อง นักแสดงหรือบุคคลที่ชื่นชอบโพสต์ภาพไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ทางเฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตราแกรม หรือสื่ออื่น ๆ ทำให้ท่านต้องการเลียนแบบอยากไปเที่ยวแบบนั้นบ้าง	4.29	0.70	มากที่สุด
รวม	4.16	0.72	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ เมื่อเห็นดารานักร้อง นักแสดง หรือบุคคลที่ชื่นชอบโพสต์ภาพไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ทางเฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตราแกรม หรือสื่ออื่น ๆ ทำให้ท่านต้องการเลียนแบบอยากไปเที่ยวแบบนั้นบ้าง ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ท่านเลียนแบบตามศิลปินต้นแบบทางโทรทัศน์ เฟซบุ๊ก ไลน์ หรือสื่ออื่น ๆ ในฉากรายการหรือต่อผู้เพื่อให้เห็นว่า คือ ผู้เข้มแข็ง หรือผู้พิทักษ์ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.74) และเมื่อเห็นพฤติกรรมการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีนเมาของศิลปินต้นแบบ หรือบุคคลที่ชื่นชอบทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ทำให้อยากเลียนแบบบ้าง ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เมื่อท่านเห็นดารานักร้อง นักแสดง หรือบุคคลที่ชื่นชอบประสบความสำเร็จในชีวิต อดภาพบ้าน รถ

เป็นต้น ทางสื่อโทรทัศน์ เฟสบุ๊ค ไลน์ หรือสื่ออื่น ๆ ทำให้ต้องการเขียนแบบอย่างมีแบบนั้นบ้าง
($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.70)

ตารางที่ 4.8

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ
นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม ด้านการเป็นต้นแบบ
ทางจริยธรรมของอาจารย์ รายข้อ

การเป็นต้นแบบทางจริยธรรมของอาจารย์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. อาจารย์พูดจาสุภาพ และสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์	4.12	0.70	มาก
2. อาจารย์ไม่รับ หรือแสวงหาอามิสสินจ้าง หรือประโยชน์ อันมิควรจากศิษย์	4.16	0.67	มาก
3. อาจารย์ยอมแสดงออกทางกาย วาจาอย่างสง่างาม และเหมาะสม กับกาลเทศะ	4.10	0.77	มาก
4. อาจารย์ได้แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่น ชื่นชม ภูมิใจในความเป็น อาจารย์ และองค์กรวิชาชีพว่ามีความสำคัญ และจำเป็นต่อสังคม	3.99	0.74	มาก
5. อาจารย์ได้ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการส่งเสริมเผยแพร่ และร่วมกิจกรรม ทางประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	3.98	0.69	มาก
6. อาจารย์ได้สร้างความรู้สึที่ดี เป็นที่ไว้วางใจแก่ศิษย์ทุกคน	3.91	0.79	มาก
7. อาจารย์ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศิษย์อย่างมุ่งมั่น และตั้งใจ	4.10	0.69	มาก
8. อาจารย์ได้ยกย่อง ชื่นชมยินดี หรือให้ขวัญ และกำลังใจแก่ศิษย์	4.04	0.73	มาก
9. อาจารย์อบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรม การเรียนการสอน	3.93	0.74	มาก
10. อาจารย์จัดการเรียนการสอนจากประสบการณ์ตรง หรือบทบาทสมมติ ที่มีคุณค่าต่อการสร้างเสริมจริยธรรมแก่ศิษย์	4.03	0.65	มาก
11. อาจารย์เป็นผู้มีความศรัทธาในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	4.10	0.64	มาก
12. อาจารย์เป็นผู้มีจิตใจหนักแน่นไม่หวั่นไหวต่อทุกสถานการณ์	4.25	0.74	มากที่สุด
13. อาจารย์เป็นผู้ให้ความรักความเมตตาต่อศิษย์ทุกคน	3.94	0.73	มาก
14. อาจารย์เป็นศาสนิกที่ดีตามหลักศาสนาของตน	4.17	0.67	มาก
15. อาจารย์ผู้สอนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม	4.12	0.76	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การเป็นต้นแบบทางจริยธรรมของอาจารย์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
16. อาจารย์มีความอดทนต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็น ด้านบวก หรือด้านลบ	4.23	0.71	มากที่สุด
17. อาจารย์มีจิตวิทยาความเป็นครูที่จะช่วยแก้ปัญหาทุกด้านให้แก่ลูกศิษย์	4.24	0.64	มากที่สุด
รวม	4.08	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม ด้านการเป็นต้นแบบจริยธรรมของอาจารย์ รายข้อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ อาจารย์เป็นผู้มีจิตใจหนักแน่นไม่หวั่นไหวต่อทุกสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือ อาจารย์มีจิตวิทยาความเป็นครูที่จะช่วยแก้ปัญหาทุกด้านให้แก่ลูกศิษย์ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.64) และอาจารย์มีความอดทนต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นด้านบวก หรือด้านลบ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อาจารย์ได้สร้างความรู้สึที่ดีเป็นที่ไว้วางใจแก่ศิษย์ทุกคน ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.79)

ตารางที่ 4.9

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม ด้านการเป็นผู้แนะชีวิต ด้วยกัลยาณมิตร รายชื่อ

การคบกัลยาณมิตร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เพื่อนชอบชี้แจงเหตุผลให้ท่านเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ	4.13	0.62	มาก
2. เพื่อนเป็นคนพูดดีมีสาระ และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	4.22	0.81	มากที่สุด
3. เพื่อนพร้อมที่จะรับฟังคำพูดของท่าน เมื่อท่านมีปัญหา	4.54	0.54	มากที่สุด
4. เพื่อนชอบแนะนำ และสอนวิธีค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ให้กับท่าน	4.34	0.65	มากที่สุด
เสมอ			
5. เพื่อนชอบชักนำไปในทางที่ดี	4.24	0.70	มากที่สุด
6. เพื่อนมีนิสัยเรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว เกรงกลัวเรื่องทะเลาะวิวาท	4.19	0.69	มาก
7. เพื่อนคอยช่วยเหลือท่านอย่างจริงจัง โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน	4.12	0.71	มาก
8. เพื่อนไม่ละทิ้งยามวิบัติ เมื่อเวลาที่เพื่อนตกทุกข์ได้ยากก็คอยช่วยเหลือ ไม่ละทิ้ง	4.19	0.72	มาก
9. เพื่อนช่วยได้เถียงติเตียนผู้อื่น เมื่อเห็นคนอื่นติเตียน นินทาท่าน ไม่ว่าต่อหน้าและลับหลัง ก็ช่วยพูดจาชี้แจง ปกป้องไม่ให้ท่านเสียหาย	4.27	0.67	มากที่สุด
10. เพื่อน เมื่อเห็นคนอื่นพูดจาชมเชยท่านก็พูดจาสนับสนุนเสริม ประเด็นที่ดีเพิ่มเติมช่วยท่าน	4.17	0.70	มาก
11. เพื่อนสามารถบอกความลับส่วนตัว และปกปิดความลับของ กันและกันได้	4.14	0.70	มาก
12. เพื่อสามารถให้ยืมเงิน เมื่อท่านมีฐานะหรือความจำเป็นต้องใช้เงิน	4.18	0.69	มาก
13. เพื่อนแสดงความยินดี ยอเยอ ชมเชยเมื่อประสบความสำเร็จหรือ ได้รับรางวัล	4.31	0.70	มากที่สุด
รวม	4.23	0.69	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม ด้านการคบกัลยาณมิตร รายชื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย

มากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อนพร้อมที่จะรับฟังคำพูดของท่าน เมื่อมีปัญหา ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ เพื่อนชอบแนะนำ และสอนวิธีค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ให้กับท่านเสมอ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.65) และเพื่อนแสดงความยินดี ยอเย่ง ชมเชยเมื่อท่านประสบความสำเร็จ หรือได้รับรางวัล ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เพื่อนคอยช่วยเหลือท่านอย่างจริงใจ โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.71)

ตารางที่ 4.10

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิตีสถาบันการศึกษา ด้านการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร รายข้อ

การบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักสูตรมีการกำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนา นักศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.24	0.70	มากที่สุด
2. หลักสูตรมีโครงสร้างการบริหารงาน แผนก / ฝ่าย / ที่รับผิดชอบ ด้านการพัฒนาคุณธรรมในหน่วยงานอย่างชัดเจน	4.20	0.66	มาก
3. กรรมการบริหารหลักสูตร หรืออาจารย์ผู้สอนมีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.28	0.70	มากที่สุด
4. หลักสูตรมีการจัดกิจกรรมโครงการเสวนาคุณธรรมในหน่วยงาน เช่น นิมนต์พระมาแสดงธรรม/วิทยากรบรรยายธรรม / เจริญจิต ภาวนา / ไหว้พระสวดมนต์ในหน่วยงานเป็นประจำทุกเดือน	3.91	0.38	มาก
5. หลักสูตรมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมด้านการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม เช่น รมรงค์ เผยแพร่คำนิยาม คุณธรรมจริยธรรม ที่ดีของนิสิตนักศึกษา โดยใช้ช่องทางสื่อที่มีอยู่แล้ว ได้แก่เสียง ตามสายรายการธรรมะ เว็บไซต์ หนังสือ วารสาร บอร์ด เป็นต้น	4.33	0.47	มากที่สุด
6. หลักสูตรมีการจัดนิทรรศการบุคลากรมีจิตสำนึกใสสะอาด มีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อลดความเสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบ	4.17	0.74	มาก
7. หลักสูตรมีการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างชัดเจน	3.83	0.45	มาก
8. หลักสูตรมีคณะกรรมการประสานแผนงาน / โครงการให้เกิด ความร่วมมือ ความสะอาดต่อการดำเนินกิจกรรม เพื่อการพัฒนา จริยธรรม	4.21	0.68	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. หลักสูตรมีการจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียน ห้องสำนักงาน สะอาด สงบ สวยงาม ร่มรื่นปลอดอบายมุข	4.38	0.48	มากที่สุด
10. หลักสูตรมีการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพ ผู้เรียน และเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.14	0.65	มาก
11. หลักสูตรมีการจัดโครงการ / กิจกรรม เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ คือ มีความรู้คู่คุณธรรม เป็นคนเก่ง ดี มีคุณธรรม เป็นต้น	4.24	0.65	มากที่สุด
12. หลักสูตรมีการบูรณาการจัดกิจกรรมเชิงจริยธรรมแก่นิสิตนักศึกษา กับหน่วยงานอื่น ๆ	4.30	0.74	มากที่สุด
รวม ด้านการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร	4.18	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสถานบันการศึกษา ด้านการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร รายข้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ หลักสูตรมีการจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียน ห้องสำนักงาน สะอาด สงบ สวยงาม ร่มรื่นปลอดอบายมุข ($\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.48$) รองลงมา คือ หลักสูตรมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เช่น รมณรงค์เผยแพร่ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมที่ดีของนิสิตนักศึกษา โดยใช้ช่องทางสื่อที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ เสียงตามสายรายการธรรมะ เว็บไซต์ หนังสือ วารสาร บอร์ด เป็นต้น ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.47$) และหลักสูตรมีการบูรณาการจัดกิจกรรมเชิงจริยธรรมแก่นิสิตนักศึกษากับหน่วยงานอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.74$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักสูตรมีการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.45$)

ตารางที่ 4.11

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีติสถาบันการศึกษา ด้านแนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม

แนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มหาวิทยาลัยมีแนวนโยบายในการจัดสรรงบประมาณให้กิจกรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมอย่างเพียงพอ	4.38	0.71	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยมีการรณรงค์แนวนโยบายในการให้รางวัล หรือ ยกย่องผู้ที่มีความดีให้ปรากฏแก่สาธารณชน	3.54	0.52	มาก
3. มหาวิทยาลัยมีการกำหนดให้มีเงื่อนไขด้านคุณธรรมจริยธรรมในการคัดเลือกเด็ก / เยาวชนเข้าสู่สถานศึกษา	3.61	0.53	มาก
4. มหาวิทยาลัยมีแนวนโยบายในการจัดรายการส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทางวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ สื่อมวลชน และอินเทอร์เน็ต โดยการจัดให้มีการเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรม เช่น การเล่านิทานธรรมะ สร้างละครธรรมะ การประกาศข่าวดี หรือแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	3.36	0.63	ปานกลาง
5. มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการจัดประชุม อบรม สัมมนา หรือ เสนอผลงานต่าง ๆ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง	4.12	0.70	มาก
6. มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายให้นักศึกษาในหน่วยงานประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	3.94	0.42	มาก
7. มหาวิทยาลัยกำหนดให้บุคลากรในหน่วยงาน ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนการดำเนินงานการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.32	0.67	มากที่สุด
8. มหาวิทยาลัยมีแนวนโยบายในการส่งเสริมให้เกิดชมรมหรือหน่วยงานตัวอย่างในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.26	0.64	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

แนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. มหาวิทยาลัยมีแนวนโยบายในการทำความร่วมมือกับเครือข่าย ชุมชนที่มีลักษณะเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้คุณธรรม มีความเป็นกัลยาณมิตร เพื่อส่งเสริม และพัฒนา จริยธรรม	4.18	0.75	มาก
10. มหาวิทยาลัยมีการกำหนดนโยบายพัฒนานักศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	3.83	0.49	มาก
11. มหาวิทยาลัยมีการประกาศนโยบายการพัฒนานักศึกษาด้าน คุณธรรมจริยธรรมให้เป็นที่ทราบกันในหน่วยงาน	4.37	0.48	มากที่สุด
12. มหาวิทยาลัยมีการวิเคราะห์ปัญหาคุณธรรมจริยธรรมที่เกิดขึ้น ในหน่วยงาน / สังคม / ชุมชน / ท้องถิ่น / ชาติ เพื่อจัดทำ แผนงานพัฒนานักศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรมของหน่วยงาน	4.18	0.71	มาก
13. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนการใช้ คน เงิน และทรัพยากรอื่น ให้สอดคล้องตามแผนงานพัฒนาบุคลากรด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.24	0.68	มาก
รวม	4.02	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีติดสถาบันการศึกษา ด้านแนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม รายข้อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมีแนวนโยบายในการจัดสรรงบประมาณให้กิจกรรม เพื่อพัฒนาจริยธรรมอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยมีการประกาศนโยบายการพัฒนามูลนิธิ ด้านคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นที่ทราบกันในหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.48) และมหาวิทยาลัยกำหนดให้บุคลากรในหน่วยงาน ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบาย และแผนการดำเนินงานการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มหาวิทยาลัยมีแนวนโยบายในการจัดรายการส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทางวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ สื่อมวลชน และอินเทอร์เน็ต โดยการจัดให้มีการเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรม เช่น การเล่านิทานธรรมะ สร้างละครธรรมะ การประกาศข่าวดี หรือแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.53)

ตารางที่ 4.12

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคิสถาบันการศึกษา ด้านกิจกรรม เชิงจริยธรรม รายข้อ

ด้านกิจกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีปรองดองเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย ชุมชนและสังคม	4.44	0.67	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ	4.33	0.67	มากที่สุด
3. มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีกิจกรรมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับ และปรับตัว เพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.14	0.70	มาก
4. มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมเข้าค่ายปฏิบัติธรรมให้แก่นิสิตนักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัย	4.32	0.66	มากที่สุด
5. มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมให้ผู้นำทางศาสนาเข้ามาสอน หรือบรรยายธรรมในสถานศึกษา / หน่วยงาน	4.24	0.76	มากที่สุด
6. มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา / ประเพณีสำคัญของไทย	4.38	0.68	มากที่สุด
7. มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชนมาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชนด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การออม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่นิสิตนักศึกษา	3.88	0.43	มาก
8. มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมโดยให้คนในชุมชน วิทยากร พระสงฆ์ ผู้รู้ด้านศาสนาบรรยายให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม อย่างสม่ำเสมอ	4.15	0.66	มาก
9. มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมส่งเสริมการทำความดี เช่น จัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ผู้พิการ การบริจาคทรัพย์สิน สิ่งของ เป็นต้น	3.94	0.45	มาก
10. มหาวิทยาลัยจัดประชุมวิชาการ / นำเสนองานด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.18	0.72	มาก
11. มหาวิทยาลัยมีการจัดสถานที่มุมกิจกรรม หรือมุมประสบการณ์ ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ภายในสถาบันการศึกษา	4.32	0.66	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
12. มหาวิทยาลัยใช้สื่อสร้างสรรค์ เพื่อปลูกกระแสสังคมปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรมแก่เด็ก เยาวชนข้าราชการ เอกชน และ ประชาชนทุกระดับ	4.28	0.70	มากที่สุด
13. มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาที่มีคุณภาพ และเพิ่มแรงจูงใจให้คนเก่งทั้งการเรียน หรือกิจกรรม ได้รับการสนับสนุน เช่น ได้รับทุนการศึกษา ได้รับการยกย่อง ให้เป็นนักศึกษาดีเด่น เป็นต้น	4.30	0.68	มากที่สุด
รวม	4.22	0.65	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติสถาบันการศึกษา ด้านแนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม รายชื่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีปรองดองเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย ชุมชน และสังคม ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา / ประเพณีสำคัญของไทย ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.68) และมหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชนมาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชนด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่นิสิตนักศึกษา ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.43)

ตารางที่ 4.13

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการกล่อมเกลாத างจริยธรรมของครอบครัว รายชื่อ

ด้านการกล่อมเกลาท างจริยธรรมของครอบครัว	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. พ่อ และแม่ของคอยดูแลห่วงใยตลอดถึงแม้บางครั้งตัวเองได้ ทำผิดไปโดยไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนก็ตาม	4.42	0.70	มากที่สุด
2. ครอบครัวของไปทำบุญเป็นประจำในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันหยุด วันพระ หรือวันสำคัญทางศาสนา	4.16	0.81	มาก
3. พ่อแม่คอยดูแลห่วงใยตลอดถึงแม้บางครั้งได้ทำผิด โดยไม่เชื่อฟัง คำสั่งสอนก็ตาม	4.29	0.70	มากที่สุด
4. พ่อแม่สามารถอธิบายเหตุผลและยกตัวอย่างได้ชัดเจน	3.46	0.54	มาก
5. ครอบครัวมีการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่เป็นอย่างดี	4.28	0.74	มากที่สุด
6. ครอบครัวให้อิสระภาพในการเลือกคิด ทำ และแสดงออกตามที่ต้องการ	3.29	0.68	ปานกลาง
7. บิดา มารดา หรือบุคคลในครอบครัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ ในการดำเนินชีวิต	4.03	0.73	มาก
8. มีความภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาในครอบครัว	4.39	0.73	มากที่สุด
9. เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตเลือกที่จะขอคำปรึกษาจากบิดา มารดา หรือคนในครอบครัว	4.27	0.70	มากที่สุด
10. ครอบครัวมักจะทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีอยู่เสมอ	4.05	0.48	มาก
11. ครอบครัวปลูกฝังลักษณะนิสัยตั้งแต่เด็กให้แก่ท่าน เช่น ตั้งตรง เวลา การช่วยงานบ้าน ทำการบ้าน เป็นต้น	4.25	0.73	มากที่สุด
12. เมื่อทำผิดครอบครัวมีบทลงโทษ หรือว่ากล่าวตักเตือนท่าน	4.45	0.68	มากที่สุด
13. เมื่อทำดี ครอบครัวมักจะชมเชย หรือให้รางวัลแก่ท่าน	4.24	0.67	มากที่สุด
14. รู้สึกมีความสุขเมื่อได้อยู่ที่บ้าน มากกว่าสถานที่อื่น	4.20	0.83	มาก
15. ครอบครัวท่านมีความใกล้ชิด สื่อสารด้วยใจ และให้ความอบอุ่น ซึ่งกันและกันอยู่เสมอ	4.29	0.77	มากที่สุด
รวม	4.14	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีดีพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการกล่อมเกลาทางจริยธรรมของครอบครัว รายชื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณา รายชื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ เมื่อท่านทำผิดครอบครัวมีบทลงโทษ หรือว่ากล่าวตักเตือนท่าน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ พ่อและแม่ของท่านคอยดูแลห่วงใยท่านตลอดถึงแม้บางครั้งตัวท่านเองได้ทำผิดไป โดยไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนก็ตาม ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.70) และท่านมีความภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาในครอบครัวของท่าน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครอบครัวของท่านให้อิสระในการเลือกคิด ทำ และแสดงออกตามที่ท่านต้องการ ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.68)

ตารางที่ 4.14

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีดีพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง รายชื่อ

ด้านความสามารถในการควบคุมตนเอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มักเตือนตัวเองให้เตรียมระเบียบอารมณ์โกรธในสถานการณ์ต่าง ๆ	3.76	0.61	มาก
2. จะตำหนิตัวเองหากพูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสมออกไปโดยขาดการยั้งคิด	4.29	0.66	มากที่สุด
3. จะชื่นชมตัวเองเมื่อมีคนทำให้โมโห แล้วท่านไม่แสดงความไม่พอใจออกไปทันที	4.27	0.67	มากที่สุด
4. ไม่เคยสนใจที่จะชื่นชมตัวเอง หรือตำหนิตัวเองเลย แม้ว่าจะทำความดีหรือทำผิดระเบียบก็ตาม	3.62	0.90	มาก
5. เมื่อทำในสิ่งที่ผิดพลาด รู้สึกว่าไม่สามารถที่จะแก้ไขสิ่งนั้นให้ถูกต้องได้	4.20	0.69	มาก
6. เวลาทำงานถ้าใครมาส่งเสียงดังข้าง ๆ สามารถทำงานต่อไปได้ โดยไม่รู้สึกหงุดหงิดรำคาญ	3.40	0.65	ปานกลาง
7. ไม่รู้สึกลำบากใจ ถ้าต้องตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง	4.12	0.86	มาก
8. เวลาดีใจดีใจมาก และเวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมากเช่นกัน	4.38	0.73	มากที่สุด
9. ตั้งใจจะลดอบายมุขให้น้อยลง เช่น สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า	3.33	0.68	ปานกลาง
10. สามารถคอย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พอใจ	4.23	0.66	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ด้านความสามารถในการควบคุมตนเอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. เมื่อทำผิดต่อผู้อื่นก็จะกล่าวคำขอโทษ	4.34	0.69	มากที่สุด
12. ไม่กล่าวคำหยาบเมื่อถูกขู่ข่ม	3.35	0.73	ปานกลาง
13. ไม่แสดงความเสียใจเมื่อถูกตำหนิ	4.18	0.77	มาก
14. ไม่อยากถูกลงโทษจึงพยายามปรับตน และทำให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ	4.31	0.67	มากที่สุด
15. มีความหนักแน่นเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรค ควบคุมตนเองได้ทุกสถานการณ์	4.04	0.87	มาก
รวม	3.99	0.72	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีดีพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านความสามารถในการควบคุมตนเอง รายชื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ เวลาดีใจดีใจมาก และเวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.73) รองลงมา คือ ไม่อยากถูกลงโทษจึงพยายามปรับตน และทำให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.67) และจะตำหนิตัวเองหากพูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสมออกไปโดยขาดการยั้งคิด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตั้งใจจะลดอบายมุขให้น้อยลง เช่น สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.68)

ตารางที่ 4.15

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านความเชื่อ พื้นฐานในคำสอนทางศาสนา รายข้อ

ด้านความเชื่อพื้นฐานในคำสอนทางศาสนา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เชื่อในคติ “พระคุณของบิดามารดาทดแทนไม่มีวันหมด”	4.23	0.71	มากที่สุด
2. เชื่อว่า “วิถีชีวิตของคนเราจะสุข หรือจะทุกข์ขึ้นอยู่กับดวง ชะตา และ โชควาสนาทั้งสิ้น มิได้ขึ้นอยู่กับผลกรรม ที่ทำไว้ และผลกรรมที่กำลังกระทำอยู่”	4.19	0.73	มาก
3. เชื่อว่า “ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”	4.05	0.85	มาก
4. เชื่อว่า “ นรกสวรรค์มีจริง”	3.87	0.62	มาก
5. เชื่อว่า “เมื่อมีความขยันหมั่นเพียรแล้วจะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานหน้าที่”	4.22	0.73	มากที่สุด
6. เชื่อว่า “การทำบุญถวายทาน ผลบุญย่อมเกิดแก่เราและญาติ ผู้เสียชีวิตไปแล้ว”	4.28	0.69	มากที่สุด
7. เชื่อว่า “ชีวิตเราเป็นคนลิขิตเองไม่มีพระพรหม หรือ พระเจ้ามาลิขิตชีวิตให้เรา”	4.54	0.50	มากที่สุด
8. เชื่อว่า “หลังจากเสียชีวิตไปแล้ว คนเราจะได้รับรางวัล หรือรับการลงโทษ ขึ้นอยู่กับการทำความดี ในทางศาสนาของเขาผู้นั้น”	3.35	0.61	ปานกลาง
9. เชื่อว่า “การช่วยเหลือคนอื่น รู้จักแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น สงเคราะห์ช่วยเหลือสังคมทำให้เกิดความสุขในใจ”	4.14	0.65	มาก
10. เชื่อว่า “ความทุกข์เกิดจากบาป คือ การทำความชั่วและ บาปนั้น สามารถล้างได้”	4.23	0.67	มากที่สุด
11. เชื่อว่า “การให้อภัยแก่คนที่ทำผิดจะทำให้สังคมน่าอยู่ขึ้น”	4.32	0.78	มากที่สุด
12. เชื่อว่า “การปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ ทำให้ท่านมีความสุข”	4.14	0.83	มาก
13. เชื่อว่า “การคิดดี นำไปสู่การพูดที่ดี และการกระทำที่ดี ตามมา”	4.47	0.50	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ด้านความเชื่อพื้นฐานในคำสอนทางศาสนา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
14. เชื่อว่า “ถ้าเราไม่เบียดเบียนคนอื่น คนอื่นก็ไม่มาเบียดเบียนเราเช่นกัน”	4.32	0.75	มากที่สุด
15. เชื่อว่า “ความอ่อนน้อม รู้จักไหว้ มีมารยาทเรียบร้อย วาจาสุภาพ เป็นความน่ารักและมีเสน่ห์แก่ตนเอง”	4.41	0.54	มากที่สุด
16. เชื่อว่า “คนเราไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดก็ตาม เพราะทุกศาสนาล้วนต้องการให้ผู้นับถือเป็นคนดีทั้งนั้น”	4.20	0.64	มากที่สุด
รวม	4.18	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านความเชื่อพื้นฐานในคำสอนทางศาสนา รายข้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านเชื่อว่า “ชีวิตเราเป็นคนลิขิตเองไม่มีพระพรหม หรือพระเจ้ามาลิขิตชีวิตให้เรา” ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ เชื่อว่า “การคิดดีนำไปสู่การพูดที่ดี และการกระทำที่ดีตามมา” ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.50) และเชื่อว่า “ความอ่อนน้อม รู้จักไหว้ มีมารยาทเรียบร้อย วาจาสุภาพ เป็นความน่ารัก และมีเสน่ห์แก่ตนเอง” ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เชื่อว่า “หลังจากเสียชีวิตไปแล้ว คนเราจะได้รับรางวัลหรือรับการลงโทษ ขึ้นอยู่กับการทำความดีในทางศาสนาของผู้นั้น” ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.61)

ตารางที่ 4.16

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิตีสถาบันการศึกษา

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ความเข้าใจเชิงจริยธรรม	3.79	0.79	มาก	5
2. ทักษะคิดเชิงจริยธรรม	4.05	0.79	มาก	1
3. การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	3.97	1.15	ขั้นที่ 4	3
4. การแสดงออกเชิงจริยธรรม	4.04	0.80	มาก	2
5. การมีบุคลิกลักษณะเฉพาะบุคคล	3.81	0.83	มาก	4
รวม	3.98	0.87	มาก	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ทักษะคิดเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.79) รองลงมา คือ การแสดงออกเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.80) การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.15) มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับขั้นที่ 4 คือ หลักการทำหน้าที่ตามสังคมความเข้าใจเชิงจริยธรรม และความเข้าใจเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิตีสถาบันการศึกษา ด้านความเข้าใจในพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ความเข้าใจในพฤติกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การช่วยเหลือคนอื่น รู้จักแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น โดยการสงเคราะห์ ช่วยเหลือสังคมทำให้เรามีความสุขใจ	3.84	0.86	มาก
2. คนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงานเป็นผลมากจากความ พยายาม มิใช่เกิดจากการดลบันดาลหรือโชคช่วย	4.39	0.68	มากที่สุด
3. การทำความดีไม่จำเป็นต้องทำต่อหน้าคนอื่นเสมอไป	4.30	0.78	มากที่สุด
4. ความอ่อนน้อมทำให้ผู้ใหญ่รักเอ็นดู เพื่อน ๆ ไว้วางใจผู้น้อยเคารพนับถือ และมักจะเป็นผู้นำที่ดี	4.10	0.71	มากที่สุด
5. บิดามารดามีคุณจริง ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีคุณจริง ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมล้วนมีคุณต่อเรา	3.95	0.72	มาก
6. ความซื่อสัตย์ที่เกิดขึ้นจากการหวังผลประโยชน์มิใช่ความดีงาม ในทางศีลธรรม	3.03	0.84	ปานกลาง
7. ฤกษ์ยามยามดีในการทำงานหรือเริ่มงานใหม่ คือ เวลาที่ได้เตรียม ตัวอย่างดี และพร้อมที่จะลงมือทำ มิใช่ฤกษ์ยามดีจากดวงดาว หรือคำทำนาย	4.26	0.44	มากที่สุด
8. การฆ่าหรือเบียดเบียนทำร้ายผู้อื่น จะทำให้อายุสั้น และเจ็บป่วย มีโรคภัยอยู่เสมอ	3.27	0.71	ปานกลาง
9. ความดี ความชั่ว ความถูก ความผิด เป็นสิ่งสัมพัทธ์ คือ ผันแปร ตามตามสภาพการณ์ และเวลา	4.02	1.93	มาก
10. การเคารพกฎหมาย และกฎระเบียบของสังคม คือ ไม่กระทำการ ใด ๆ ที่ผิดกฎหมาย หรือข้อบังคับของสังคม	4.40	0.52	มากที่สุด
11. การที่คนเกิดมามีฐานะแตกต่างกันในชาตินี้ เป็นเพราะผลจาก การปฏิบัติตนของเขาในภพชาติที่แล้ว ๆ มา	2.72	1.15	ปานกลาง
12. ความปรารถนาใด ๆ ของมนุษย์จะสำเร็จได้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ อ้อนวอนร้องขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แต่ขึ้นอยู่กับความพยายามของตนเอง	4.43	0.81	มากที่สุด
13. การเข้าวัดทำบุญทำทานเป็นเรื่องของคนแก่เท่านั้น	2.95	0.90	ปานกลาง

(ต่อ)

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ความเข้าใจในพฤติกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
14. ความซื่อสัตย์ และจริงใจมีค่ากว่าคำพูดเป็นล้านคำ	4.27	0.68	มากที่สุด
15 การหมกมุ่นกับศาสนาทำให้คนเรามีความก้าวหน้าในชีวิต ไม่มากเท่าที่ควร	3.23	0.79	ปานกลาง
รวม	3.79	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณา รายชื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ความปรารถนาใดๆ ของมนุษย์จะสำเร็จได้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการอ้อนวอนร้องขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แต่ขึ้นอยู่กับความพยายาม ของตนเอง ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.81) รองลงมา คือ การเคารพกฎหมาย และกฎระเบียบของสังคม คือ ไม่กระทำการใดๆ ที่ผิดกฎหมาย หรือข้อบังคับของสังคม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.52) และคนที่ประสบความสำเร็จ ในชีวิต และการทำงานเป็นผลมาจากความพยายาม มิใช่เกิดจากการดลบันดาล หรือโชคช่วย ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การที่คนเกิดมามีฐานะแตกต่างกัน ในชาตินี้ เป็นเพราะผลจากการปฏิบัติตนของเขาในภพชาติที่แล้ว ๆ มา ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 1.15)

ตารางที่ 4.18

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิตีสถาบันการศึกษา ด้านทัศนคติเชิงจริยธรรม

ทัศนคติเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทำให้ตนเอง มีความเจริญก้าวหน้า	4.29	0.74	มากที่สุด
2. การเคารพต่อวิถีชีวิตของผู้อื่นเป็นวัฒนธรรมที่ควรยึดถือปฏิบัติ	4.31	0.73	มากที่สุด
3. การปรับตนเองให้เข้ากับคนอื่นได้ทำให้การดำเนินงานไปได้ด้วยดี	4.28	0.60	มากที่สุด
4. คนโง่ข่มเป็นเหยื่อของคนฉลาดเสมอ ถ้าเราไม่หลอกเขา เขาก็ถูกคนอื่นหลอกอยู่แล้ว	3.27	0.75	ปานกลาง
5. การรู้จักเล็งภัยหมายได้ เป็นเครื่องหมายแห่งความฉลาด	3.34	0.83	ปานกลาง
6. การแต่งกายที่ผิดระเบียบ โดยคิดว่าไม่ใช่เรื่องสำคัญ เพราะเพื่อน ๆ ก็ทำกันทั้งนั้น	3.87	0.66	มาก
7. การเพียรพยายาม อดทน และแสวงหาความรู้ให้กับตนเองจะทำให้ ประสบความสำเร็จในชีวิต	4.49	0.50	มากที่สุด
8. การประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงามจะทำให้เป็นผู้ที่มีจิตใจ งดงาม	4.46	0.64	มากที่สุด
9. การเคารพเชื่อฟังบิดา มารดาจะทำให้ครอบครัวมีความสุข	4.34	0.70	มากที่สุด
10. การรู้จักแบ่งปันทรัพย์สิน หรือสิ่งของ เพื่อผู้อื่นเป็นการแสดงน้ำใจ มิใช่การสิ้นเปลือง	4.05	0.65	มาก
11. การตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ของตนเอง	4.44	0.58	มากที่สุด
12. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่างๆจะทำให้สังคมสงบสุข	4.43	0.69	มากที่สุด
13. คนร่ำรวยสามารถทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ	3.96	1.07	มาก
14. ในการแข่งขัน คนโง่เท่านั้นที่ไม่ยอมโกง เมื่อมีโอกาส	3.00	1.02	ปานกลาง
15. เมื่อมีงานสังสรรค์จะดื่มเหล้า หรือเบียร์บ้างก็ไม่เป็นไร	4.07	1.75	มาก
รวม	4.05	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทัศนคติเชิงจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเอง ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ การตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเอง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.58) และการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ จะทำให้สังคมสงบสุข ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ในการแข่งขันคนโกงเท่านั้นที่ไม่ยอมโกงเมื่อมีโอกาส ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 1.02)

ตารางที่ 4.19

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติสถาบันการศึกษา ด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ปกติศักดิ์ชัยจะใช้คำว่า “ครับ” และ “ผม” กับบุคคลทุกๆ ไป รวมทั้งเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน แม้จะถูกล้อเลียนจากเพื่อนบางกลุ่ม ศักดิ์ชัยก็ไม่ได้สนใจยังคงใช้คำพูดสุภาพเหมือนเดิม ท่านคิดว่าศักดิ์ชัยทำเช่นนี้ เพราะเหตุใด?	4.69	1.00	ขั้นที่ 5
2. ขณะที่เมตตานำรายงานไปส่งอาจารย์ที่ห้องพัก ซึ่งไม่มีผู้ใดอยู่เลย พบว่ามีข้อสอบวิชาที่จะสอบนสัปดาห์หน้าวางอยู่บนโต๊ะอาจารย์ แต่เมตตาก็ไม่ได้เปิดข้อสอบนั้นดู ถ้าท่านเป็นเมตตาเหตุใดจึงไม่เปิดข้อสอบดู?	4.55	1.22	ขั้นที่ 5
3. การเตรียมสถานที่ของมหาวิทยาลัย เพื่อทำบุญในวันขึ้นปีใหม่ มีประกาศเชิญชวนให้นิสิตนักศึกษา ร่วมกันทำความสะอาดบริเวณมหาวิทยาลัยในวันหยุด ปรานีได้เข้าร่วมทำความสะอาดในวันนั้นด้วย ถ้าท่านเป็นปรานีทำไมจึงทำเช่นนั้น?	4.39	1.09	ขั้นที่ 4
4. การอยู่ร่วมกันในหอพัก เจริญจะจัดเตรียมเครื่องใช้ส่วนตัวให้พร้อม นอกจากถึงคราวจำเป็นจริงๆ จึงจะหยิบยืมจากเพื่อน โดยบอกให้ทราบทุกครั้ง ท่านคิดว่าเจริญทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด?	4.67	0.94	ขั้นที่ 5

(ต่อ)

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. นักศึกษามหาวิทยาลัยที่มานพเรียนอยู่ มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับ อีกมหาวิทยาลัยหนึ่งเป็นประจำวันหนึ่งขณะที่มานพยืนรอรถ ประจำทาง เพื่อกลับบ้านมีนักศึกษามหาวิทยาลัยนั้น พุดจก้าวร้าย มาหาเรื่องทะเลาะกับมานพแต่มานพไม่ทะเลาะด้วย และเดินเลี้ยวไป อีกทางหนึ่ง ถ้าท่านเป็นมานพทำไม จึงไม่ทะเลาะ และเดินเลี้ยว หนีไป	1.50	1.33	ขั้นที่ 1
6. ปวีณา เลี้ยงสุนัขชื่อเจ้าตูบ ไว้เฝ้าบ้านมาหลายปี เวลาปวีณากลับบ้าน เจ้าตูบ ก็จะกระโดดวิ่งเข้ามาหาด้วยความดีใจทุกครั้ง และคราวใดที่ มันป่วยไม่กินอาหาร วีระจะพามันไปให้สัตวแพทย์รักษา ถ้าท่านเป็นปวีณาทำไมจึงทำเช่นนั้น?	4.12	1.53	ขั้นที่ 4
7. ขณะที่อยู่ในมหาวิทยาลัยตอนพักเที่ยง วิชัยได้พบเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นหญิงวัยกลางคนมาติดต่อธุระที่มหาวิทยาลัย วิชัยได้เข้าไปทำ ความเคารพ และแนะนำไปยังห้องทะเบียน ถ้าท่านเป็นวิชัย จะทำเช่นนี้ เพราะเหตุใด?	4.52	1.23	ขั้นที่ 4
8. เช้าวันอาทิตย์ขณะที่ปิยะธิดากำลังช่วยพ่อแม่ทำความสะอาดอยู่ สุณิศา เพื่อนสนิทได้มาชวนไปดูภาพยนตร์ ซึ่งนำแสดงโดยดารานัก ปิยะธิดาชื่นชอบ แต่ปิยะธิดา ก็ได้ปฏิเสธที่จะไปในวันนั้น โดยขอเลื่อนไปในวันอื่น ท่านคิดว่าปิยะธิดา ปฏิเสธเพื่อนไป เพราะเหตุใด?	1.47	1.30	ขั้นที่ 1
9. ขณะที่อรดีนั่งอ่านหนังสืออยู่ได้คน ไม้เพื่อเตรียมสอบในภาคบ่าย มีลูกนกตัวหนึ่งบินตกใกล้ที่นั่งของอรดี เมื่อเดินไปดู พบว่า นก ถูกยิงบาดเจ็บ อรดีจึงได้นำลูกนกตัวนั้น ไปรักษาที่โรงพยาบาลสัตว์ ถ้าท่านเป็นอรดีเพราะเหตุใด จึงทำเช่นนั้น?	4.44	1.14	ขั้นที่ 4
10. พรพรรณเก่งภาษาอังกฤษและสอบได้คะแนนดีเสมอ ชอบช่วยเหลือ เพื่อน ที่สอบตกวิชาภาษาอังกฤษในเวลาว่าง ท่านคิดว่า เพราะเหตุใดพรพรรณจึงทำเช่นนั้น?	4.72	1.04	ขั้นที่ 5

(ต่อ)

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. จิตินั่งอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย มีเพื่อนนักศึกษา โตะถัดไปคุยกันเสียงดังจนขาดสมาธิในการอ่านหนังสือ จิติน่า จึงไปแจ้งให้บรรณารักษ์ทราบ ถ้าท่านเป็นจิติน่าเพราะเหตุใด จึงทำเช่นนั้น?	4.35	1.21	ชั้นที่ 4
12. มะลิวัลย์จะกลับบ้านต่างจังหวัดเย็นนี้ ตอนเช้าก่อนไปทำงาน เธอแวะลงซื้อตั๋วรถไฟปรากฏว่ามีคนรออยู่หลายคน แม้กลัวว่า จะไปทำงานไม่ทันแต่เธอก็ต้องต่อคิวนั้น ถ้าท่านเป็นมะลิวัลย์ ทำไมจึงทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด?	4.58	1.15	ชั้นที่ 6
13. วันหนึ่งขณะนั่งรถประจำทางไปโรงเรียน สุชาติเห็นชายคนหนึ่งทิ้ง เศษตัวลงบนรถก่อนลงจากรถไปสุชาติ จึงเก็บเศษตัวไปทิ้งขยะ ถ้าท่านเป็นสุชาติที่ทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด?	4.03	1.15	ชั้นที่ 4
14. วันวิสาขบูชาที่ร้านอาหารหน้ามหาวิทยาลัยมีเด็กนำพวงมาลัยมาขาย เพื่อหารายได้เป็นทุนการศึกษา วันวิสาขได้ซื้อ จำนวน 2 พวง ถ้าท่านเป็นวันวิสาข เพราะเหตุใด จึงทำเช่นนั้น?	2.41	1.04	ชั้นที่ 2
15. การร่วมงานกลุ่มในห้องเรียนบางครั้งก็มีการขัดแย้งกันทางความคิด ซึ่งเป็นผลทำให้สมาชิกกลุ่มมีการกระทบกระทั่งกันด้วยวาจา แม้รัตนนา จะอารมณ์เสียก็ข่มอารมณ์ไม่แสดงการโต้ตอบใด ๆ ออกไป นักเรียนคิดว่า เป็น เพราะเหตุใด?	5.02	0.73	ชั้นที่ 5
รวม	3.97	1.15	ชั้นที่ 4

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยภาพรวมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
อยู่ชั้นที่ 4 ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.15) คือ การทำตามหน้าที่ทางสังคม เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับ
จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การร่วมงานกลุ่มในห้องเรียนบางครั้ง
ก็มีการขัดแย้งกันทางความคิด ซึ่งเป็นผลทำให้สมาชิกกลุ่มมีการกระทบกระทั่งกันด้วยวาจา แม้รัตนนา
จะอารมณ์เสียก็ข่มอารมณ์ไม่แสดงการโต้ตอบใด ๆ ออกไป นักเรียนคิดว่า เป็น เพราะเหตุใด? อยู่ชั้นที่ 5
($\bar{X} = 5.02$, S.D. = 0.73) รองลงมา คือ พรพรรณเก่งภาษาอังกฤษ และสอบได้คะแนนดีเสมอ ชอบช่วยเหลือ
เพื่อนที่สอบตกวิชาภาษาอังกฤษในเวลาว่าง ท่านคิดว่าเพราะเหตุใดพรพรรณ จึงทำเช่นนั้น?

อยู่ชั้นที่ 5 ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 1.04) และปกติศักดิ์ชัย จะใช้คำว่า “ครับ” และ “ผม” กับบุคคลทั่ว ๆ ไป รวมทั้งเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน แม้จะถูกล้อเลียนจากเพื่อนบางกลุ่มศักดิ์ชัย ก็ไม่ได้สนใจยังคงใช้คำพูดสุภาพเหมือนเดิม ท่านคิดว่าศักดิ์ชัยทำเช่นนี้ เพราะเหตุใด? อยู่ชั้นที่ 5 ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 1.00) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เช้าวันอาทิตย์ขณะที่ปิยะธิดา กำลังช่วยพ่อแม่ทำความสะอาดอยู่ สุณิศา เพื่อนสนิทได้มาชวนไปดูภาพยนตร์ ซึ่งนำเสนอโดยคาราที่ปิยะธิดา ชื่นชอบ แต่ปิยะธิดา ก็ได้ปฏิเสธที่จะไปในวันนั้น โดยขอเลื่อนไปในวันอื่น ท่านคิดว่าปิยะธิดา ปฏิเสธเพื่อนไปเพราะเหตุใด? อยู่ชั้นที่ 1 ($\bar{X} = 1.47$, S.D. = 1.30)

ตารางที่ 4.20

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติสถาบันการศึกษา ด้านการแสดงออกเชิงจริยธรรม

การแสดงออกเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เมื่อกำลังทำรายงานส่งอาจารย์ แต่เพื่อน ๆ ให้อาจารย์ช่วยกันจัดบอร์ดของมหาลัย ท่านก็จะไปช่วยเพื่อน ๆ ก่อน	3.44	0.95	มาก
2. เมื่อทำผิดต่อผู้อื่นท่านจะกล่าวคำขอโทษ	4.46	0.68	มากที่สุด
3. ชอบที่จะพูดเกินจริงให้เพื่อนฟังเพื่อให้เพื่อนสนใจ	4.09	0.89	มาก
4. พูดแต่ความจริง แม้ความจริงจะทำให้ท่านถูกลงโทษ	4.49	0.70	มาก
5. เมื่อไม่สบายใจ ท่านจะไปให้อาหารสัตว์ หรือปล่อยนกปล่อยปลา	3.44	0.75	มาก
6. ใช้จ่ายเหมาะสมกับฐานะและวัยของตน	4.19	0.68	มาก
7. เมื่อมีการทะเลาะ หรือขัดแย้งกับเพื่อนท่านจะให้อภัย โดยไม่ถือโทษโกรธเคือง	3.38	1.16	ปานกลาง
8. เมื่อมีปัญหาจะแก้ไขด้วยการใช้ปัญญา โดยการนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.33	0.71	มากที่สุด
9. เวลาตกใจหรือตื่นเต้นจะพยายามคิดหาวิธีทำให้ตนเองมีสติ	3.56	1.03	มาก
10. เมื่อเกิดความขัดแย้งกับเพื่อนจะพยายามหาสาเหตุ เพื่อหาทางแก้ไข	4.20	0.85	มาก
11. จะทำรายงานที่อาจารย์สั่งให้เสร็จก่อนออกไปเล่นหรือดูละคร	4.20	0.64	มาก
12. เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น	4.32	0.75	มากที่สุด
13. เวลาทำงานกลุ่มกับเพื่อนที่ไม่สนิทก็สามารถทำงานร่วมกันได้	4.44	0.68	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

การแสดงออกเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
14. เมื่อเพื่อนในชั้นเรียนทะเลาะ หรือขัดแย้งกัน จะเข้าไปไกล่เกลี่ยให้เข้าใจกัน	3.52	0.89	มาก
15. ใช้คำพูด และกิริยาที่สุภาพต่อญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ และบุคคลทั่วไป	4.50	0.68	มากที่สุด
รวม	4.04	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการแสดงออกเชิงจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ใช้คำพูด และกิริยาที่สุภาพต่อญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ และบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ พูดแต่ความจริงแม้ความจริงจะทำให้ถูกลงโทษ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.70) และเมื่อทำผิดต่อผู้อื่นจะกล่าวคำขอโทษ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เมื่อมีการทะเลาะ หรือขัดแย้งกับเพื่อนจะให้อภัยโดยไม่ถือโทษโกรธเคือง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 1.16)

ตารางที่ 4.21

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติสถาบันการศึกษา ด้านการมีบุคลิกลักษณะเฉพาะ

การมีบุคลิกลักษณะเฉพาะบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เป็นคนร่าเริง มีอารมณ์ขันเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ง่าย	4.23	0.66	มากที่สุด
2. เป็นคนมีความกระตือรือร้น ที่อยากจะทำงาน และเตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอ	3.65	0.86	มาก
3. เป็นคนที่มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	4.19	0.64	มาก
4. สุภาพอ่อนโยนกับเพื่อนร่วมงาน	3.52	0.99	มาก
5. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เสื้อผ้าสะอาด ไม่ยับยู่ยี่	4.36	0.72	มากที่สุด
6. จัดทรงผมให้ดูดีอยู่เสมอ	3.37	0.97	ปานกลาง
7. ชอบแยกตัวทำสิ่งต่างๆตามลำพัง	3.22	0.83	ปานกลาง
8. ชอบพูดส่งเสียงดังกับเพื่อนร่วมงานประจำ	3.48	0.91	มาก
9. เป็นคนชอบสังเกต	4.48	0.62	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

การมีบุคลิกลักษณะเฉพาะบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10. คอยให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่มีปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ	4.40	0.66	มากที่สุด
11. มักจะแสดงความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามกับความคิด และความรู้สึกของท่าน	3.39	1.19	ปานกลาง
12. จะพูดประชดประชัน หรือแสดงอาการตอบโต้ เมื่อไม่พอใจ	3.56	1.03	มาก
13. ชอบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ เพราะจะได้มีสมาธิ	4.38	0.66	มากที่สุด
14. ชอบแสดงอาการต่าง ๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจ	3.27	0.75	ปานกลาง
15. บ่นหรือนินทาผู้อื่นที่ทำอะไรให้ท่านไม่พอใจ	3.51	0.89	มาก
รวม	3.81	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมีบุคลิกลักษณะเฉพาะบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เป็นคนชอบสังเกต ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ คอยให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่มีปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.66) และชอบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ เพราะจะได้มีสมาธิ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชอบพูดส่งเสียงดังกับเพื่อนร่วมงานประจำ ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.83)

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย ใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบด้วย สถิติ (Confirm Factoring Analysis : CFA) ดังนี้
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

λ	หมายถึง	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน
χ^2	หมายถึง	ค่าไค - สแควร์
ρc	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability)
CFI	หมายถึง	ค่าเปรียบเทียบสัดส่วนที่ปรับแล้ว (Comparative Fit Index)
df	หมายถึง	ค่าองศาแห่งความอิสระ
P - Value	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
RMSEA	หมายถึง	ค่ารากกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ
SE	หมายถึง	ค่าความคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
SRMR	หมายถึง	ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน
TLI	หมายถึง	ค่าเปรียบเทียบระหว่าง โมเดลสมมติฐานกับ Null Model (Tucker Lewis Index)
Z - test	หมายถึง	ค่าทดสอบน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน
**	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติ < .01

ตารางที่ 4.22

การกำหนดรหัสตัวแปรองค์ประกอบรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม (Environments)

ตัวแปรองค์ประกอบ	รหัส
มิติบริบทแวดล้อม	ENV
1. ด้านการรับรู้เลียนแบบผ่านสื่อ	X 1
2. ด้านการเป็นผู้ชี้นำทางจริยธรรมของอาจารย์	X 2
3. ด้านการคบกับกัลยาณมิตร	X 3

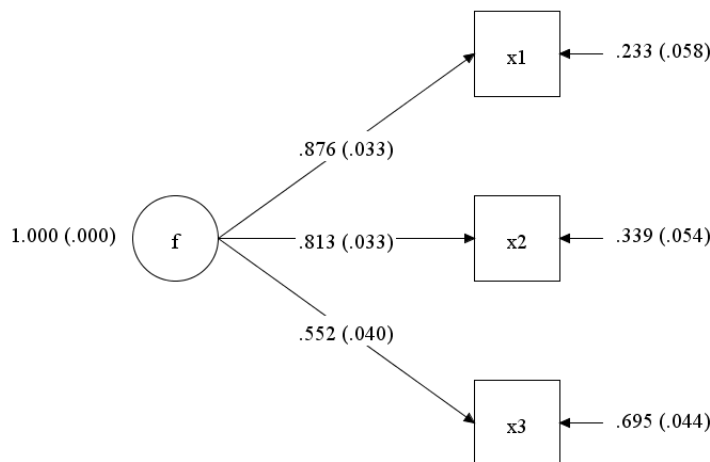
ตารางที่ 4.23

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติบริบทแวดล้อม (Environments)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ (λ)	S.E.	Z - test	P - Value	ρc
ENV	X 1	.876 **	.033	26.376	.000	0.979
	X 2	.813 **	.033	24.288	.000	
	X 3	.552 **	.040	13.850	.000	
Construct Validity	$\chi^2 = 72.534, df = 54, P - Value = 0.128, CFI = 1.000, TLI = 1.000, SRMR = 0.000, RMSEA = 0.000, \chi^2 / df = 1.343 < 2$					Construct Reliability

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติสถาบันการศึกษา มิติบริบทแวดล้อม (Environments) มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (λ) ของตัวบ่งชี้อยู่ระหว่าง 0.552 - 0.876 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.) อยู่ระหว่าง 0.033 - 0.040 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability : ρc) = 0.979 มากกว่า 0.60 และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\chi^2 = 72.534, df = 54, P - Value = 0.128, CFI = 1.00, TLI = 1.00, SRMR = 0.000, RMSEA = 0.000, \chi^2 / df = 1.343 < 2$ (ดังภาพที่ 4.2)

ภาพที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรม มิติบริบทแวดล้อม (Environment)

ตารางที่ 4.24

การกำหนดรหัสตัวแปรองค์ประกอบรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติสถาบันการศึกษา

ตัวแปรองค์ประกอบ	รหัส
มิติสถาบันการศึกษา	INS
1. ด้านแนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม	Y 1
2. ด้านการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร	Y 2
3. ด้านกิจกรรมเชิงจริยธรรม	Y 3

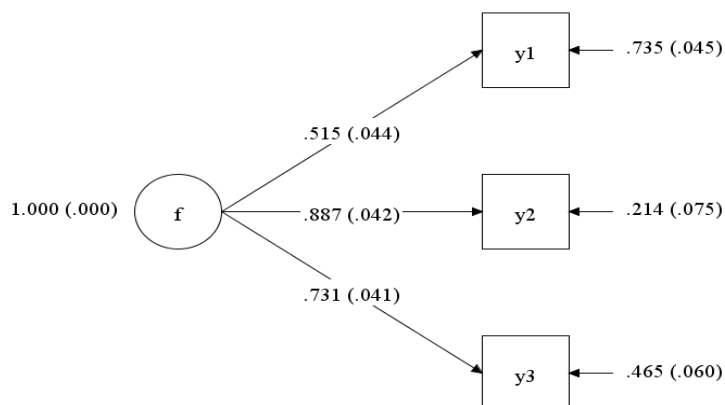
ตารางที่ 4.25

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติสถาบันการศึกษา มิติสถาบันการศึกษา (Institutes)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ (λ)	S.E.	Z - test	P - Value	ρc
Institutes	Y 1	.515 **	.044	11.758	.000	0.972
	Y 2	.887 **	.042	20.960	.000	
	Y 3	.731 **	.041	17.839	.000	
Construct Validity	$\chi^2 = 69.744$, $df = 59$, $P - Value = 0.75$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$, $SRMR = 0.000$, $RMSEA = 0.000$, $\chi^2 / df = 1.182 < 2$					Construct Reliability

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติสถาบันการศึกษา (Institutes) มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (λ) ของตัวบ่งชี้อยู่ระหว่าง 0.515 - 0.887 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.) อยู่ระหว่าง 0.041 - 0.044 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability : ρc) = 0.972 มากกว่า 0.60 และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\chi^2 = 69.744$, $df = 59$, $P - Value = 0.75$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$, $SRMR = 0.000$, $RMSEA = 0.000$, $\chi^2 / df = 1.182 < 2$ (ดังภาพที่ 4.3)

ภาพที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรม
มติดิสถาบัน (Institute)

ตารางที่ 4.26

การกำหนดรหัสตัวแปรองค์ประกอบรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิตีพื้นฐานส่วนบุคคล

ตัวแปรองค์ประกอบ	รหัส
มิตีพื้นฐานส่วนบุคคล	BAC
1. ด้านการกล่อมเกลาทงจริยธรรมของครอบครัว	Y 4
2. ด้านความเชื่อในคำสอนทางศาสนา	Y 5
3. ด้านการความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง	Y 6

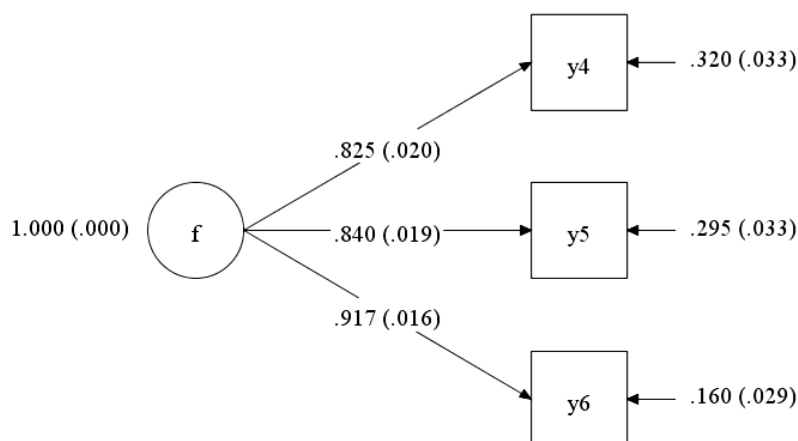
ตารางที่ 4.27

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิตีพื้นฐานส่วนบุคคล (Background)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ(λ)	S.E.	Z - test	P - Value	ρc
Background	Y 4	.825 **	.020	40.703	.000	0.991
	Y 5	.840 **	.019	43.155	.000	
	Y 6	.917 **	.016	57.362	.000	
Construct Validity	$\chi^2 = 69.744$, $df = 59$, P - Value = 0.75, CFI = 1.000, TLI = 1.000, SRMR = 0.000, RMSEA = 0.000, $\chi^2 / df = 1.182 < 2$					Construct Reliability

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิตีพื้นฐานส่วนบุคคล (Background) มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (λ) ของตัวบ่งชี้อยู่ระหว่าง 0.825 - 0.917 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.) อยู่ระหว่าง 0.016 - 0.020 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability : ρc) = 0.991 มากกว่า 0.60 และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\chi^2 = 69.744$, $df = 59$, P - Value = 0.75, CFI = 1.000, TLI = 1.000, SRMR = 0.000, RMSEA = 0.000, $\chi^2 / df = 1.182 < 2$ (ดังภาพที่ 4.4)

ภาพที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรม มิตีพื้นฐานส่วนบุคคล (Background)

ตารางที่ 4.28

การกำหนดรหัสตัวแปรองค์ประกอบรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ตัวแปรองค์ประกอบ	รหัส
พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	BAH
1. ด้านความเข้าใจในจริยธรรม	Y 7
2. ด้านการตระหนักรู้เชิงจริยธรรม	Y 8
3. ด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	Y 9
4. ด้านการแสดงออกเชิงจริยธรรม	Y 10
5. ด้านการมีบุคลิกลักษณะเฉพาะบุคคล	Y 11

ตารางที่ 4.29

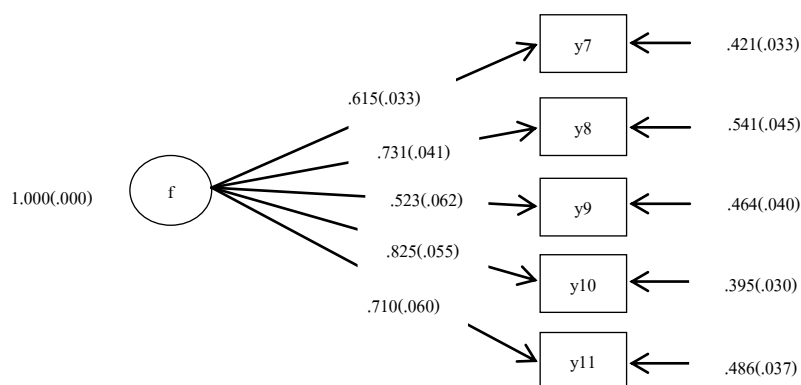
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติพฤติกรรมเชิงจริยธรรม (Behaviors)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ (λ)	S.E.	Z - test	P - Value	ρc
Behaviors	Y 7	.615 **	.053	24.283	.000	0.963
	Y 8	.731 **	.041	20.218	.000	
	Y 9	.520 **	.062	31.414	.000	
	Y 10	.825 **	.055	27.294	.000	
	Y 11	.710 **	.060	33.423	.000	
Construct Validity	$\chi^2 = 87.341$, $df = 53.612$, $P - Value = 0.78$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$, $SRMR = 0.000$, $RMSEA = 0.000$, $\chi^2 / df = 1.629 < 2$					Construct Reliability

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มิติพฤติกรรมเชิงจริยธรรม (Behaviors) มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (λ) ของตัวบ่งชี้อยู่ระหว่าง 0.520 - 0.825 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.) อยู่ระหว่าง 0.041 - 0.062 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability : ρc) = 0.963 มากกว่า 0.60

และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\chi^2 = 87.341$, $df = 53.612$, $P - Value = 0.78$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$, $SRMR = 0.000$, $RMSEA = 0.000$, $\chi^2 / df = 1.629 < 2$ (ดังภาพที่ 4.5)

ภาพที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรม (Behavior)

ตารางที่ 4.30

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์สมการโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ (λ)	S.E.	Z - test	P - Value	pc
Environment	X 1	0.832 **	0.027	28.462	0.000	0.999
	X 2	0.660 **	0.021	39.181	0.000	
	X 3	0.760 **	0.033	20.225	0.000	
Institutes	Y 1	0.727 **	0.028	16.590	0.000	0.998
	Y 2	0.587 **	0.035	40.138	0.000	
	Y 3	0.840 **	0.021	26.275	0.000	
Background	Y 4	0.709 **	0.020	40.321	0.000	0.999
	Y 5	0.636 **	0.018	46.316	0.000	
	Y 6	0.900 **	0.014	66.662	0.000	
Behaviors	Y 7	0.753 **	0.052	21.419	0.000	0.998
	Y 8	0.642 **	0.033	19.320	0.000	
	Y 9	0.702 **	0.031	23.006	0.000	
	Y 10	0.760 **	0.027	27.850	0.000	
	Y 11	0.660 **	0.033	19.924	0.000	
Construct Validity	$\chi^2 = 124.465$, $df = 94$, $P - Value = 0.225$, $CFI = 0.721$, $TLI = 0.643$, $SRMR = 0.063$, $RMSEA = 0.019$, $\chi^2 / df = 1.302 < 2$					Construct Reliability

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสัมพันธ์สมการ โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (λ) ของตัวบ่งชี้มิติบริบทแวดล้อม (Environment) อยู่ระหว่าง 0.660 - 0.832 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.) อยู่ระหว่าง 0.021 - 0.033 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability : ρ_c) เท่ากับ 0.999 มิติสถาบันการศึกษา (Institute) อยู่ระหว่าง 0.587 - 0.840 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.) อยู่ระหว่าง 0.021 - 0.035 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability : ρ_c) เท่ากับ 0.998 มิติพื้นฐานส่วนบุคคล (Background) อยู่ระหว่าง 0.636 - 0.900 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.) อยู่ระหว่าง 0.014 - 0.020 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability : ρ_c) เท่ากับ 0.999 และมิติพฤติกรรม (Behavior) อยู่ระหว่าง 0.642 - 0.760 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.) อยู่ระหว่าง 0.0270.052 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability : ρ_c) = 0.998 มากกว่า 0.06 และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\chi^2 = 124.465$, $df = 94$, $P - Value = 0.225$, $CFI = 0.721$, $TLI = 0.643$, $SRMR = 0.063$, $RMSEA = 0.019$, $\chi^2 / df = 1.302 < 2$ แสดงว่า โมเดลความสัมพันธ์พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้างสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 0.999, 0.998, 0.999 และ 0.998 สูงกว่า 0.06 และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตามเกณฑ์ที่กำหนด (ดังภาพที่ 4.6)

ระยะที่ 3 สร้างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย นำข้อมูลที่ได้จากสถิติของการวิจัยระยะที่ 2 มาสร้างเป็นร่างรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมภายใต้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ภายใต้การควบคุมและให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นทำการสร้างรูปแบบพัฒนาที่เหมาะสมร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ และตัวแทนกลุ่มเป้าหมาย

1. จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่

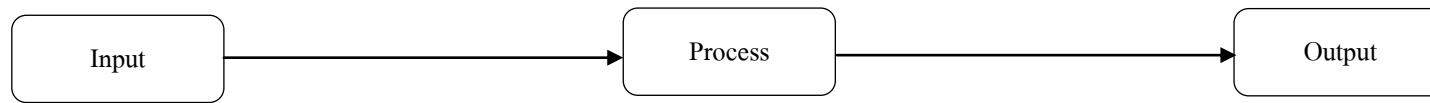
1.1 มิติสถาบันการศึกษา ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมเชิงจริยธรรมและด้านบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร

ผู้วิจัย สร้างแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยการสร้าง โปรแกรมสำหรับฝึกอบรมตามตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากได้โปรแกรมในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแบบบูรณาการทั้งหมด 4 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาจริยธรรมด้านกัลยาณมิตรด้วยการหยุดคิดสะกิดเพื่อน
2. กิจกรรมพัฒนาจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
3. กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพ
4. กิจกรรมการควบคุมตนเองด้วยการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

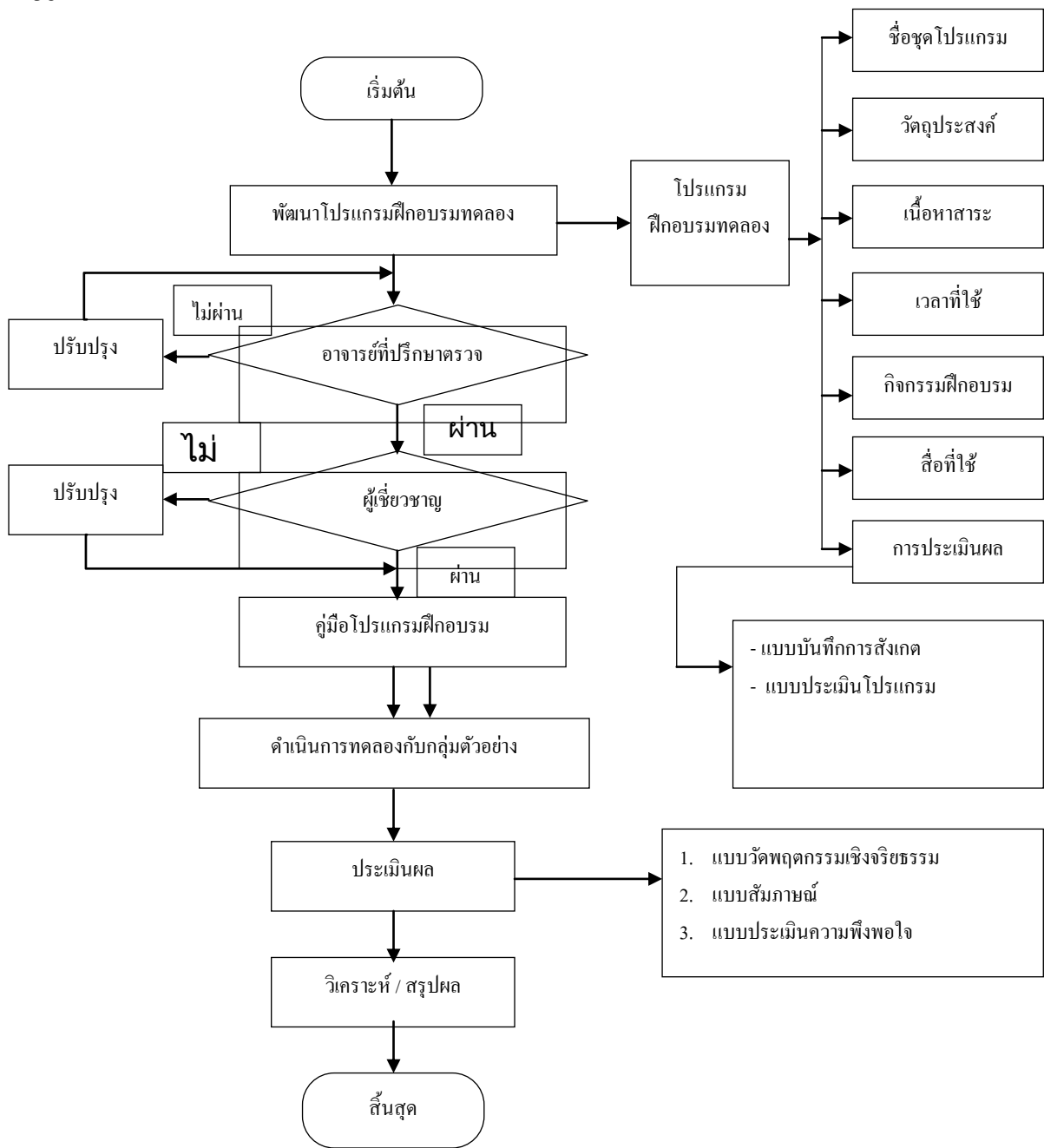
จากนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอ โปรแกรมต่อผู้บริหารผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการทางด้านการศึกษานักวิชาการกองพัฒนานักศึกษา และตัวแทนนักศึกษา จำนวน 20 คน แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบยืนยัน โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และสรุปเนื้อหาบทวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญ จึงได้เป็นรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังภาพที่ 4.7

สรุปได้ว่า โมเดลสมการ โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<p>ตัวแปรที่ พบว่า มีอิทธิต่อการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มิติตถาบันการศึกษา ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ด้านกิจกรรมเชิงจริยธรรม 1.2 ด้านบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร 	<p>นำเสนอ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการทางการศึกษานักวิชาการกองพัฒนานักศึกษาและตัวแทนนักศึกษ จำนวน 20 คน (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบยืนยัน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 1.2 สรุปรูปเนื้อหาบทวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญ 	<p>รูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมพัฒนาจริยธรรมด้านกัลยาณมิตร ด้วยการหยุดคิดสะกิดเพื่อน 2. กิจกรรมการควบคุมตนเองเพื่อพัฒนาจริยธรรม ด้วยการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม 3. กิจกรรมพัฒนาจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร 4. กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพ
---	--	---

ภาพที่ 4.7 กระบวนการการสร้างรูปแบบพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ภาพที่ 4.8 การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

จากภาพที่ 4.8 สามารถอธิบายได้ ดังต่อไปนี้

การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมทดลองมีระบบกลไกที่ ผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นโดยนำโปรแกรมการฝึกอบรมทดลองไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ หากไม่ผ่านนำไปปรับปรุงแก้ไข และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อยืนยัน หรือปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นจึงนำไปสร้างคู่มือการฝึกอบรมทดลองแล้วนำไปดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งโปรแกรมการฝึกอบรม ประกอบด้วย ชื่อชุดโปรแกรม วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ เวลาที่ใช้ กิจกรรมฝึกอบรม สื่อที่ใช้ และการประเมินผลด้วยการใช้แบบวัด

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมแบบสัมภามณ์แบบประเมินความพึงพอใจ และนำผลการประเมินไปวิเคราะห์สรุปผลเป็นอันสิ้นสุดการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมทดลอง

กิจกรรมที่ 1

1. **ชื่อกิจกรรม** กิจกรรมพัฒนาจริยธรรมด้านกัลยาณมิตรด้วยการหยุดคิดสะกิดเพื่อน
2. **ระยะเวลา** จำนวน 3 ชั่วโมง
3. **ผู้เข้าร่วมกิจกรรม** นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ภาควิชาการศึกษาที่ 1/2561 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 150 คน

4. หลักการ

การไม่ชักจูงเพื่อนไปในทางที่ผิด เป็นพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้อื่น ซึ่งนักศึกษาคควรเรียนรู้ และปฏิบัติได้ถูกต้องด้วยการแสดงออกถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และการแสดงออกถึงการตอบสนองต่อความรู้สึกดีใจ เสียใจ และโกรธที่มีต่อเพื่อน ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และความสำคัญต่อการปฏิบัติตนให้นำคบหา และเป็นตัวแบบที่ดี

5. วัตถุประสงค์

เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักศึกษาสามารถ

- 5.1 สรุป และยกตัวอย่างความสำคัญของการไม่ชักนำผู้อื่นไปในทางที่ผิดได้
- 5.2 แสดงออกถึงการไม่ชักจูงผู้อื่นไปในทางที่ผิดได้
- 5.3 เสนอแนะแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

6. ขั้นตอนกิจกรรม

6.1 ขั้นนำ

6.1.1 ให้นักศึกษาดูรูปภาพข่าวการเล่นการพนัน การขายยาเสพติด ข่าวอาชญากรรม แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า รู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด

6.1.2 อาจารย์สนทนากับนักศึกษาว่า เมื่อนักศึกษาพบเพื่อนที่ติดเกม เสพยาเสพติด และเล่นการพนัน นักศึกษาจะอย่างไร เพราะเหตุใด

6.2 ขั้นกิจกรรมหลัก

6.2.1 ให้นักศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยการนับ 12 ให้นักศึกษาจับกลุ่มกับเพื่อนที่นับได้เลขเดียวกัน

6.2.2 แจกกรณีตัวอย่างเรื่อง “เพื่อน” ให้แต่ละกลุ่มนักศึกษา อภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่มจากเพื่อนที่อ่าน แล้วตอบคำถามในใบงาน “เพื่อน”

6.2.3 ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานและแสดงตัวอย่างพฤติกรรมไม่ชักจูงเพื่อนไปในทางที่ผิด

7. ขั้นสรุป

- 7.1 นักศึกษา และอาจารย์ร่วมกันสรุปความสำคัญของการไม่ชักจูงผู้อื่นไปในทางที่ผิด
- 7.2 นักศึกษาร่วมกันเสนอแนะแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

8. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งความรู้

- 8.1 กรณีตัวอย่าง “เพื่อน”
- 8.2 ใบงานเพื่อน

9. การประเมินผล ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 9.1 แบบประเมินก่อน และหลังการจัดกิจกรรม
- 9.2 สังเกตจากความสนใจของนักศึกษาขณะปฏิบัติกิจกรรม
- 9.3 การอภิปรายและการฝึกพฤติกรรมการไม่ชักจูงเพื่อนไปในทางที่ผิด
- 9.4 การสรุป และการเสนอแนะของนักศึกษา

กิจกรรมที่ 2

1. **ชื่อกิจกรรม** กิจกรรมเชิงจริยธรรมด้วยการควบคุมฝึกตนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
2. **ระยะเวลา** จำนวน 3 ชั่วโมง
3. **ผู้เข้าร่วมกิจกรรม** นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ภาคการศึกษาที่ 1/2561 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 150 คน

4. หลักการ

การอยู่ร่วมกันของคนส่วนรวมในสังคมต้องอาศัยกฎระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของคนในหมู่คณะและสังคม ถ้าคนส่วนรวมในสังคมไม่เคารพ และไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎระเบียบที่กำหนดไว้ ย่อมทำให้คนส่วนรวมในสังคมประสบปัญหาความเดือดร้อน

5. วัตถุประสงค์

- 5.1 สามารถสรุป และยกตัวอย่างความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของคนส่วนรวมได้
- 5.2 แสดงออกถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของคนส่วนรวมในสังคมได้
- 5.3 สามารถเสนอแนะแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

6. ขั้นตอนกิจกรรม

6.1 ขั้นนำ

6.1.1 อาจารย์นำภาพที่เกี่ยวข้องกับการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ เช่น ภาพผู้ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร เป็นต้น ให้นักเรียนดู และซักถามความคิดเห็นที่มีต่อภาพ

6.1.2 ให้นักศึกษาแข่งขันกันอาสาตอบว่าตนเองมีพฤติกรรมปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างไรบ้าง

6.2 ชั้นกิจกรรมหลัก

6.2.1 ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม โดยการจับสลากภาษาอังกฤษให้ผู้ที่ได้อักษรเหมือนกันจับกลุ่มเดียวกัน

6.2.2 ให้ตัวแทนกลุ่มแสดงบทบาทตามสถานการณ์สมมติที่ได้รับ กลุ่มละ 15 นาที

6.2.3 เมื่อแสดงครบทุกกลุ่มให้นักศึกษาร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปว่าพฤติกรรมเหล่านั้นมีผลเสียต่อคนส่วนรวมอย่างไรบ้าง

6.2.4 ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มอภิปราย และหาข้อสรุปเกี่ยวกับสาเหตุ และผลของการปฏิบัติ และการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และสังคม

6.3 ชั้นสรุป

6.3.1 นักศึกษาร่วมกันยกตัวอย่างความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของสังคมที่ต่อคนส่วนรวม

6.3.2 นักศึกษาร่วมกันเสนอแนะแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

7. สื่อ / อุปกรณ์

7.1 สลากอักษรภาษาอังกฤษ

7.2 สถานการณ์สมมติ

8. การประเมินผล

8.1 แบบประเมินก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

8.2 การร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น และการฝึกแสดงพฤติกรรม

8.3 การยกตัวอย่างและการเสนอแนะของนักศึกษา

8.4 สังเกตจากความสนใจของนักศึกษาขณะปฏิบัติกิจกรรม

กิจกรรมที่ 3

1. **ชื่อกิจกรรม** การพัฒนาจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

2. **ระยะเวลา** จำนวน 3 ชั่วโมง

3. **ผู้เข้าร่วมกิจกรรม** นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ภาคการศึกษาที่ 1/2561 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 150 คน

4. หลักการ

การพัฒนาพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตทำให้เห็นคุณค่าของการทำความดี ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม

ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี มีความหวัง และกำลังใจในการดำรงตนในฐานะนักเรียนที่มีคุณภาพ และเป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติ

5. วัตถุประสงค์

- 5.1 นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
- 5.2 นักศึกษามีความเอื้ออาทรผู้อื่น และกตัญญูทศเวทิต่อผู้มีพระคุณ
- 5.3 นักศึกษายอมรับความคิด และวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.4 นักศึกษาตระหนักรู้คุณค่าของการทำความดี

6. ขั้นตอนกิจกรรม

6.1 ขั้นนำ

6.1.1 ให้ตัวแทนนักเรียนที่อ่านภาษาไทยถูกต้อง มาอ่านประวัติของแม่ชีเทเรซา ให้เพื่อนทั้งหมดฟัง

6.1.2 ให้นักศึกษาแข่งขันกันอาสาตอบว่าตนเองได้ทำจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์อะไร หรือช่วยเหลือคนส่วนรวมในมหาวิทยาลัย ชุมชน สังคมอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด อาจารย์ให้การเสริมแรงโดยการชมเชยให้ทุกคนปรบมือให้เกียรติ และยกย่องผู้ทำประโยชน์ หรือช่วยเหลือคนในส่วนรวม การแสดงออกถึงความกตัญญูทศเวทิต

6.2 ขั้นกิจกรรมหลัก

6.2.1 ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม โดยการนับ 1 - 2 - 3 - 4 - 5 ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มอภิปราย และหาข้อสรุปเกี่ยวกับการประพฤติ ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ หรือช่วยเหลือคนส่วนรวม เช่น การทำกิจกรรมช่วยอาสาพัฒนามหาวิทยาลัย ร่วมกับชุมชนซ่อมแซมถนน ปลูกต้นไม้ ร่วมกับศิษย์ปัจจุบันและศิษย์เก่าทำสัปดาห์เรียน หรือซ่อมแซมอุปกรณ์การเรียน โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมอันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ การบำเพ็ญประโยชน์ คือ

6.2.1.1 เพราะเหตุใด นักศึกษาควรปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์หรือช่วยเหลือคนส่วนรวม

6.2.1.2 นักศึกษาควรปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ หรือช่วยเหลือสังคมส่วนรวมอย่างไร

6.2.1.3 นักศึกษาควรปฏิบัติเป็นมิตรกับคนส่วนรวมอย่างไร

6.2.1.4 นักศึกษาสามารถแสดงความกตัญญูต่อบุคคลและสถานที่ได้อย่างไร

6.2.2 ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มรายงานข้อสรุปจากการอภิปราย และแสดงตัวอย่างพฤติกรรม การปฏิบัติตนเป็นมิตรกับคนส่วนรวม อาจารย์ชมเชยผลงานที่ดี และพฤติกรรมที่ถูกต้องของนักศึกษา

6.2.3 ให้นักศึกษาจับคู่ฝึกการปฏิบัติตนให้เห็นประโยชน์กับคนส่วนรวม หรือเป็นมิตรกับคนส่วนรวม และแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะระหว่างกัน

6.2.4 ให้นักศึกษาเล่าถึงประสบการณ์ที่แสดงออกถึงความกตัญญูของตนเองให้เพื่อนฟัง

6.3 ชั้นสรุป

6.3.1 ให้นักศึกษาแข่งขันกันยกตัวอย่างวิธีการทำตนให้เป็นประโยชน์ หรือช่วยเหลือสังคมส่วนรวม

6.3.2 นักศึกษาร่วมกันเสนอแนะแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

6.3.3 นักศึกษาสรุปหลัก และวิธีแสดงความกตัญญูทดเทวี

7. สื่อ / อุปกรณ์

7.1 ประวัติแม่ชีเทเรซ่า

7.2 สถานการณ์สมมติ

8. การประเมินผล

8.1 แบบประเมินก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

8.2 การร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น และการฝึกแสดงพฤติกรรม

8.3 การยกตัวอย่าง และการเสนอแนะของนักศึกษา

8.4 สังเกตจากความสนใจของนักศึกษาระหว่างปฏิบัติกิจกรรม

กิจกรรมที่ 4

1. ชื่อกิจกรรม กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และบุคลิกภาพ

2. ระยะเวลา จำนวน 3 ชั่วโมง

3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ภาคการศึกษาที่ 1/2561 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 150 คน

4. หลักการ

สถานการณ์ของสังคมปัจจุบันได้รับอิทธิพลของภาวะโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้คนในสังคม โดยเฉพาะเด็ก และเยาวชนได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง เนื่องจากยังขาดวิจารณญาณในการกลั่นกรองที่จะรับรู้และยอมรับสิ่งต่าง ๆ ที่มาพร้อมกับกระแสโลกาภิวัตน์ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีที่เข้มแข็งที่สุด คือ การรู้เท่าทัน และการมีสำนึกที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติด้วยการสร้างความตระหนัก และปลูกจิตสำนึกในคุณค่าของความเป็นไทย และการยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมในแบบฉบับของไทย

5. วัตถุประสงค์

5.1 เพื่อสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความสมัครสมานสามัคคีในหมู่คณะ

5.2 เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกในคุณค่าของความเป็นไทย และการยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม

5.3 เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพอันเป็นอัตลักษณ์ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์

6. ขั้นตอนกิจกรรม

6.1 ขั้นนำ

6.1.1 ให้ตัวแทนนักศึกษาเล่านิทานพลังความสามัคคีของนกกระจาบ

6.1.2 ให้นักศึกษาแข่งขันกันอาสาตอบว่าเอกลักษณ์ของคนไทย คืออะไร คุณธรรมจริยธรรมที่โดดเด่นของคนไทย คืออะไร เพราะเหตุไร จึงเป็นเช่นนั้น โดยอาจารย์อธิบายเสริม

6.1.3 ให้นักศึกษาเล่านิทานบุคคลิก และนิสัยของชายชายถ่านและหญิงซักผ้า

6.2 ขั้นกิจกรรมหลัก

6.2.1 ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม โดยการนับ 1 - 2 - 3 - 4 - 5 ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มอภิปราย และหาข้อสรุป ประโยชน์เกี่ยวกับความสามัคคีที่เห็นได้ในชีวิตประจำวัน อาจจะเป็นข่าวละคร นิทาน หรือภาพยนตร์ แล้วให้แต่ละกลุ่มสรุปประเด็นที่นำเสนอ

6.2.1.1 เพราะเหตุใด นักศึกษา จึงควรมีความสามัคคีในหมู่คณะ

6.2.1.2 นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงความสามัคคีได้อย่างไร

6.2.1.3 ประวัติศาสตร์ไทยที่บ่งบอกถึงความสามัคคีคืออะไร และส่งผลอย่างไร?

6.2.2 ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มรายงานข้อสรุปจากการอภิปราย และแสดงตัวอย่างพฤติกรรมกรปฏิบัติตนเป็นมิตรกับคนส่วนรวม อาจารย์ชมเชยผลงานที่ดี และพฤติกรรมที่ถูกต้องของนักศึกษา

6.2.3 ให้นักศึกษาค้นหารูปภาพ ดารา นักแสดง นักการเมือง หรือวิชาชีพใดก็ได้ที่นักศึกษาคิดว่าเขามีบุคลิกภาพที่ทั้งการแต่งกาย การแสดงออกในอิริยาบถต่าง ๆ ทั้งภาพนิ่งและวิดีโอแล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอและอภิปราย

6.2.4 การพัฒนาท่วงท่าการเดิน การนั่ง การยืน และการแต่งกาย

6.3 ขั้นสรุป

6.3.1 นักศึกษาร่วมกันเสนอแนะแนวในการนำความสามัคคีไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

6.3.2 นักศึกษาสรุปคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับสังคมไทย

6.3.3 นักศึกษาแต่ละกลุ่มสรุปอภิปรายถึงประโยชน์ของบุคลิกภาพ และแนวทางในการปรับบุคลิกภาพที่ดี และเหมาะสมกับตนเอง

7. สื่อ / อุปกรณ์

7.1 นิทานพลังความสามัคคีของนกกระจาบ

7.2 นิทานบุคคลิกและนิสัยของชายชายถ่านและหญิงซักผ้า

8.3 สถานการณ์สมมติ / วิดีทัศน์

8. การประเมินผล

- 8.1 แบบประเมินก่อน และหลังการจัดกิจกรรม
- 8.2 การร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น และการฝึกแสดงพฤติกรรม
- 8.3 การยกตัวอย่าง และการเสนอแนะของนักศึกษา
- 8.4 สังเกตจากความสนใจของนักศึกษาขณะปฏิบัติกิจกรรม

ระยะที่ 4 การทดลอง และประเมินรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย ได้นำรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่สร้างขึ้นผ่านกิจกรรมเชิงจริยธรรม จำนวน 4 กิจกรรม ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรก่อน และหลัง การทดลองใช้ ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการเปรียบเทียบด้วยสถิติ t - test ดังนี้

ตารางที่ 4.31

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบทดสอบความรู้ก่อน - หลังทดลองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทดสอบวัดความรู้	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	t	Sig. (2 - Tailed)
ก่อนทดลอง	3.97	0.73	8.35 *	0.000
หลังทดลอง	4.39	0.61		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.31 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรก่อน และหลังการทดลอง ใช้กิจกรรมเพื่อวัดระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเข้าใจเชิงจริยธรรม พบว่า ความรู้เชิงจริยธรรมของนักศึกษาก่อนทดลองความรู้ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 3.97) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.73) และหลังทดลอง ความรู้เชิงจริยธรรมของนักศึกษามีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.39) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.61) แสดงให้เห็นได้ว่า หลังการทดลอง นักศึกษามีความรู้เชิงจริยธรรมเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 4.32

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมของทุกด้านของตัวแปรก่อน และหลังการทดลองใช้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
1. ด้านทัศนคติ	4.33	0.66	4.46	0.50	4.62 *	0.000
2. ด้านวิจารณ์	3.50	1.21	4.12	0.79	11.66 *	0.000
3. ด้านพฤติกรรม	4.08	0.68	4.40	0.64	2.72 *	0.000
4. ด้านบุคลิกภาพ	4.15	0.66	4.41	0.61	2.80 *	0.016
รวม	4.01	0.80	4.34	0.63	5.45 *	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรก่อนและหลังการทดลองใช้วัดระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่ากับ 4.01 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.34 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64 โดยมีค่า t เท่ากับ 5.45 เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านทัศนคติ ก่อนใช้กิจกรรมทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.33 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.46 มีค่า t เท่ากับ 4.62 ด้านวิจารณ์ ก่อนใช้กิจกรรมทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.50 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.12 มีค่า t เท่ากับ 11.66 ด้านพฤติกรรม ก่อนใช้กิจกรรมทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.08 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.40 มีค่า t เท่ากับ 2.72 ด้านบุคลิกภาพ ก่อนใช้กิจกรรมทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.15 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.41 มีค่า t เท่ากับ 4.62 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังการทดลองมีค่าระดับที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.33

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรก่อนและหลังการทดลองใช้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทัศนคติ จำแนกเป็นรายข้อ

ทัศนคติเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
1. ท่านคิดว่าการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทำให้ตนเองมีความเจริญก้าวหน้า	4.25	0.74	4.46	0.50	6.23 *	0.000
2. ท่านคิดว่าการเคารพต่อวัยวุฒิของผู้อื่นเป็นวัฒนธรรมที่ควรยึดถือปฏิบัติ	4.27	0.73	4.47	0.50	5.98 *	0.000
3. ท่านคิดว่าการปรับตนเองให้เข้ากับคนอื่นได้ทำให้การดำเนินงานไปได้ด้วยดี	4.29	0.57	4.41	0.49	4.36 *	0.000
4. ท่านคิดว่าคนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาดเสมอ ถ้าเราไม่หลอกเขาเขาก็ถูกคนอื่นหลอกอยู่แล้ว	4.35	0.60	4.44	0.50	3.76 *	0.000
5. ท่านคิดว่าการรู้จักเล็งงกหมายได้เป็นเครื่องหมายแห่งความฉลาด	4.38	0.67	4.50	0.50	4.25 *	0.000
6. ท่านคิดว่าการแต่งกายที่ผิดระเบียบโดยคิดว่าไม่ใช่เรื่องสำคัญเพราะเพื่อน ๆ ก็ทำกันทั้งนั้น	4.40	0.68	4.52	0.47	4.51 *	0.000
7. ท่านคิดว่าการเพียรพยายาม อดทน และแสวงหาความรู้ให้กับตนเองจะทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต	4.16	0.68	4.32	0.50	5.33 *	0.000
8. ท่านคิดว่าการประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงามจะทำให้เป็นผู้ที่มีจิตใจงดงาม	4.45	0.65	4.55	0.50	4.22 *	0.000
9. ท่านคิดว่าการเคารพเชื่อฟังบิดา มารดา จะทำให้ครอบครัวมีความสุข	4.37	0.66	4.48	0.49	4.36 *	0.000

(ต่อ)

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ทัศนคติเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
10. ท่านคิดว่าการรู้จักแบ่งปันทรัพย์สิน หรือสิ่งของเพื่อผู้อื่นเป็นการแสดง น้ำใจ มิใช่การสิ้นเปลือง	4.25	0.65	4.40	0.50	4.95 *	0.000
11. ท่านคิดว่าการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน จะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของตนเอง	4.41	0.58	4.45	0.50	2.70 *	0.000
12. ท่านคิดว่าการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ จะทำให้สังคม สงบสุข	4.37	0.71	4.51	0.50	4.93 *	0.000
13. ท่านคิดว่าคนร้ายสามารถ ทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ	4.34	0.69	4.49	0.50	5.19 *	0.000
14. ท่านคิดว่าในการแข่งขัน คนโกงเท่านั้น ที่ไม่ยอมโกงเมื่อมีโอกาส	4.37	0.67	4.49	0.50	4.51 *	0.000
15. ท่านคิดว่าเมื่อมีงานสังสรรค์จะดื่ม เหล้า หรือเบียร์บ้างก็ไม่เป็นไร	4.31	0.60	4.41	0.49	4.07 *	0.000
รวม	4.33	0.66	4.46	0.50	4.62 *	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรก่อนและหลังการทดลอง ใช้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทัศนคติเชิงจริยธรรมจำแนกเป็นรายข้อมิติ ด้านทัศนคติเชิงจริยธรรม โดยภาพรวมก่อนการทดลอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) หลังการทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาในรายข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดก่อนการทดลอง คือ การประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงามจะทำให้เป็นผู้ที่มีจิตใจงดงาม ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ การตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเอง ($\bar{X} = 4.41$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเพียรพยายามอดทน และแสวงหาความรู้ให้กับตนเองจะทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต ($\bar{X} = 4.16$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดหลังการทดลอง คือ การประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงามจะทำให้เป็นผู้ที่มีจิตใจงดงาม ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ การแต่งกายที่ผิดระเบียบโดยคิดว่าไม่ใช่เรื่องสำคัญ เพราะเพื่อน ๆ ก็ทำกัน

ทั้งนั้น ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเพียรพยายาม อดทน และแสวงหาความรู้ให้กับตนเอง จะทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต ($\bar{X} = 4.32$)

ตารางที่ 4.34

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรก่อนและหลังการทดลองใช้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม จำแนกเป็นรายชื่อ

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
1. ปกติศักดิ์ชัยจะใช้คำว่า “ครับ” และ “ผม” กับบุคคลทั่ว ๆ ไป รวมทั้งเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน แม้จะถูกล้อเลียนจากเพื่อนบางกลุ่ม ศักดิ์ชัยก็ไม่ได้สนใจยังคงใช้คำพูดสุภาพเหมือนเดิม ท่านคิดว่าศักดิ์ชัยทำเช่นนี้เพราะเหตุใด?	3.27	1.21	4.03	0.75	13.67 *	0.000
2. ขณะที่เมตตานำรายงานไปส่งอาจารย์ที่ห้องพัก ซึ่งไม่มีผู้ใดอยู่เลย พบว่ามีข้อสอบวิชาที่จะสอบ สัปดาห์หน้าวางอยู่บนโต๊ะอาจารย์ แต่เมตตาก็ไม่ได้เปิดข้อสอบนั้นดู ถ้าท่านเป็นเมตตาเหตุใดจึงไม่เปิดข้อสอบดู?	3.07	1.20	3.91	0.80	14.99 *	0.000
3. การเตรียมสถานที่ของมหาวิทยาลัย เพื่อทำบุญในวันขึ้นปีใหม่ มีประกาศเชิญชวนให้นักศึกษาร่วมกันทำความสะอาดบริเวณมหาวิทยาลัยในวันหยุด ปรานีได้เข้าร่วมทำความสะอาดในวันนั้นด้วย ถ้าท่านเป็นปรานี	3.25	1.15	4.02	0.75	14.23 *	0.000

(ต่อ)

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
ทำไมจึงทำเช่นนั้น						
4. การอยู่ร่วมกันในหอพัก เชนนี้ จะจัดเตรียมเครื่องใช้ส่วนตัว ให้พร้อม นอกจากถึงคราวจำเป็น จริง ๆ จึงจะหยิบยืมจากเพื่อน โดยบอกให้ทราบทุกครั้ง ท่านคิดว่าเงินนี้ทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด?	3.43	1.36	4.14	0.91	12.34 *	0.000
5. นักศึกษามหาวิทยาลัยที่มานพเรียนอยู่ มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับอีก มหาวิทยาลัยหนึ่งเป็นประจำวันหนึ่ง ขณะที่มานพขึ้นรถประจำทาง เพื่อกลับบ้านมีนักศึกษา มหาวิทยาลัยนั้น พุดจก้าว่าร้าย มาหาเรื่องทะเลาะกับมานพ แต่มานพไม่ทะเลาะด้วย และ เดินเลี่ยงไปอีกทางหนึ่ง ถ้าท่าน เป็นมานพทำไมจึงไม่ทะเลาะ และเดินเลี่ยงหนีไป	3.80	1.31	4.31	0.87	9.51 *	0.000
6. ปวีณาเลี้ยงสุนัขชื่อเจ้าตูบ ไว้เฝ้าบ้าน มาหลายปี เวลาปวีณากลับบ้าน เจ้าตูบ ก็จะกระโดดวิ่งเข้ามาหา ด้วยความดีใจทุกครั้ง และคราวใด ที่มันป่วยไม่กินอาหาร วีระจะพา มันไปให้สัตวแพทย์รักษา ถ้าท่าน เป็นปวีณาทำไมจึงทำเช่นนั้น?	3.37	1.34	4.09	0.93	14.17 *	0.000

(ต่อ)

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
7. ขณะที่อยู่ในมหาวิทยาลัยตอนพักเที่ยง วิชัย ได้พบเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นหญิง วัยกลางคนมาติดต่อธุระที่ มหาวิทยาลัย วิชัยได้เข้าไปทำ ความเคารพและแนะนำไปยัง ห้องทะเบียน ถ้าท่านเป็นวิชัย จะทำเช่นนี้เพราะเหตุใด?	3.73	1.33	4.23	0.89	9.03 *	0.000
8. เข้าวันอาทิตย์ขณะที่ปิยะธิดากำลัง ช่วยพ่อแม่ทำความสะอาดอยู่ สุณิดา เพื่อนสนิทได้มาชวนไปดู ภาพยนตร์ ซึ่งนำเสนอโดยคารา ที่ปิยะธิดาชื่นชอบ แต่ปิยะธิดา ก็ได้ปฏิเสธที่จะไปในวันนั้น โดยขอเลื่อนไปในวันอื่น ท่านคิดว่าปิยะธิดาปฏิเสธเพื่อน ไปเพราะเหตุใด?	3.60	1.29	4.14	0.86	9.84 *	0.000
9. ขณะที่อรดีนั่งอ่านหนังสืออยู่ได้คนไม่ เพื่อเตรียมสอบในภาคบ่ายมีลูกนก ตัวหนึ่งบินตกใกล้ที่นั่งของอรดี เมื่อเดินไปดูพบว่า นกถูกยิงบาดเจ็บ อรดี จึงได้นำลูกนกตัวนั้นไป รักษาที่โรงพยาบาลสัตว์ ถ้าท่าน เป็นอรดีเพราะเหตุใดจึงทำเช่นนั้น?	3.75	1.22	4.27	0.78	10.26 *	0.000
10. พรพรรณเก่งภาษาอังกฤษและสอบ ได้คะแนนดีเสมอ ชอบช่วยเหลือ เพื่อนที่สอบตกวิชาภาษาอังกฤษ ในเวลาว่าง ท่านคิดว่าเพราะเหตุใด	3.48	1.24	4.14	0.81	12.77 *	0.000

(ต่อ)

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
พรพรรณ จึงทำเช่นนั้น ?						
11. จิตยานั่งอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุด ของมหาวิทยาลัย มีเพื่อนนักศึกษา โตะถัดไปคุยกันเสียงดังจน ขาดสมาธิในการอ่านหนังสือ จิตยา จึงไปแจ้งให้บรรณารักษ์ ทราบ ถ้าท่านเป็นจิตยาเพราะ เหตุใด จึงทำเช่นนั้น?	4.10	1.33	4.47	0.93	7.39 *	0.000
12. มะลิวัลย์จะกลับบ้านต่างจังหวัด เย็นนี้ ตอนเช้าก่อนไปทำงาน เธอแวะลงซื้อตั๋วรถไฟไปปรากฏ ว่ามีคนรออยู่หลายคน แม้กลัวว่า จะไปทำงานไม่ทันแต่เธอก็ต้อง ต่อคิวนั้น ถ้าท่านเป็นมะลิวัลย์ ทำไมจึงทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด?	3.29	1.03	3.91	0.61	11.99 *	0.000
13. วันหนึ่งขณะนั่งรถประจำทางไป โรงเรียน สุชาติเห็นชายคนหนึ่ง ทิ้งเศษตัวลงบนรถก่อนลงจาก รถไป สุชาติจึงเก็บเศษตัวไปทิ้ง ขยะ ถ้าท่านเป็นสุชาติที่ทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด?	3.53	1.08	4.14	0.67	11.93 *	0.000
14. วันวิสาณั่งอยู่ที่ร้านอาหารหน้า มหาวิทยาลัย มีเด็กนำพวงมาลัย มาขาย เพื่อหารายได้ เป็นทุนการศึกษา วันวิสา ได้ซื้อ จำนวน 2 พวง ถ้าท่านเป็นวันวิสา เพราะเหตุใดจึงทำเช่นนั้น?	3.33	1.03	3.96	0.63	12.34 *	0.000

(ต่อ)

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
รวม	3.50	1.21	4.12	0.79	11.66 *	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรก่อนและหลังการทดลองใช้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจำแนกเป็นรายข้อมิติ ด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมโดยภาพรวมก่อนการทดลองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) หลังการทดลองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาในรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดก่อนการทดลอง คือ ฐิตยานั่งอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย มีเพื่อนนักศึกษาโตะถัดไปคุยกันเสียงดังจนขาดสมาธิในการอ่านหนังสือ ฐิตยา จึงไปแจ้งให้บรรณารักษ์ทราบ ถ้าท่านเป็นฐิตยาเพราะเหตุใด จึงทำเช่นนั้น? ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยที่มานพเรียนอยู่ มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับอีกมหาวิทยาลัยหนึ่งเป็นประจำวันหนึ่ง ขณะที่มานพขึ้นรถประจำทาง เพื่อกลับบ้านมีนักศึกษามหาวิทยาลัยนั้นพูดจากร้าวร้าวมาหาเรื่องทะเลาะกับมานพ แต่มานพไม่ทะเลาะด้วยและเดินเลี่ยงไปอีกทางหนึ่ง ถ้าท่านเป็นมานพทำไมจึงไม่ทะเลาะและเดินเลี่ยงหนีไป ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเตรียมสถานที่ของมหาวิทยาลัย เพื่อทำบุญในวันขึ้นปีใหม่มีประกาศเชิญชวนให้นักศึกษาร่วมกันทำความสะอาดบริเวณมหาวิทยาลัยในวันหยุด ปราณิได้เข้าร่วมทำความสะอาดในวันนั้นด้วย ถ้าท่านเป็นปราณีทำไมจึงทำเช่นนั้น? ($\bar{X} = 3.25$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดหลังการทดลอง คือ ฐิตยานั่งอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย มีเพื่อนนักศึกษาโตะถัดไปคุยกันเสียงดังจนขาดสมาธิในการอ่านหนังสือ ฐิตยา จึงไปแจ้งให้บรรณารักษ์ทราบ ถ้าท่านเป็นฐิตยาเพราะเหตุใด จึงทำเช่นนั้น? ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยที่มานพเรียนอยู่ มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับอีกมหาวิทยาลัยหนึ่งเป็นประจำวันหนึ่ง ขณะที่มานพขึ้นรถประจำทางเพื่อกลับบ้านมีนักศึกษามหาวิทยาลัยนั้น พูดจากร้าวร้าวมาหาเรื่องทะเลาะกับมานพ แต่มานพไม่ทะเลาะด้วยและเดินเลี่ยงไปอีกทางหนึ่ง ถ้าท่านเป็นมานพทำไมจึงไม่ทะเลาะและเดินเลี่ยงหนีไป ($\bar{X} = 4.31$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขณะที่เมตตานำรายงาไปส่งอาจารย์ที่ห้องพัก ซึ่งไม่มีผู้ใดอยู่เลยพบว่ามีข้อสอบวิชาที่จะสอบบนสัปดาห์หน้าวางอยู่บนโต๊ะอาจารย์ แต่เมตตาก็ไม่ได้เปิดข้อสอบนั้นดู ถ้าท่านเป็นเมตตาเหตุใดจึงไม่เปิดข้อสอบดู? และมะลิวัลย์จะกลับบ้านต่างจังหวัดเย็นนี้ ตอนเช้าก่อนไปทำงานเธอแวะลงซื้อตั๋วรถไฟปรากฏว่ามีคนรออยู่หลายคน แม้กลัวว่าจะไปทำงานไม่ทันแต่เธอก็ต้องต่อคิวนั้น ถ้าท่านเป็นมะลิวัลย์ทำไมจึงทำเช่นนั้น เพราะเหตุใด? ($\bar{X} = 3.91$)

ตารางที่ 4.35

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรก่อนและหลังการทดลองใช้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการแสดงออกเชิงจริยธรรม จำแนกเป็นรายชื่อ

การแสดงออกเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
1. เมื่อท่านกำลังทำรายงานส่งอาจารย์ แต่เพื่อน ๆ ให้อ่านช่วยกันจัดบอร์ดของมหาลัย ท่านก็จะไปช่วยเพื่อน ๆ ก่อน	4.16	0.68	4.41	0.66	2.58 *	0.011
2. เมื่อท่านทำผิดต่อผู้อื่นท่านจะกล่าวคำขอโทษ	4.01	0.66	4.44	0.62	2.02 *	0.045
3. ท่านชอบที่จะพูดเกินจริงให้เพื่อนฟัง เพื่อให้เพื่อนสนใจ	3.89	0.68	4.29	0.68	3.31 *	0.001
4. ท่านพูดแต่ความจริง แม้ความจริงจะทำให้ท่านถูกลงโทษ	4.20	0.70	4.57	0.58	3.43 *	0.001
5. เมื่อท่านไม่สบายใจ ท่านจะไปให้อาหารสัตว์ หรือปล่อยนกปล่อยปลา	4.13	0.67	4.37	0.64	2.49 *	0.014
6. ท่านใช้จ่ายเหมาะสมกับฐานะ และวัยของคุณ	3.83	0.63	4.29	0.59	2.58 *	0.011
7. เมื่อมีการทะเลาะหรือขัดแย้งกับเพื่อน ท่านจะให้อภัยโดยไม่ถือโทษโกรธเคือง	4.15	0.75	4.49	0.69	2.49 *	0.014
8. เมื่อท่านมีปัญหา ท่านจะแก้ไขด้วยการใช้ปัญญาโดยการนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.09	0.71	4.34	0.65	2.58 *	0.011
9. เวลาตกใจ หรือตื่นเต้นท่านจะพยายามคิดหาวิธีทำให้ตนเองมีสติ	4.02	0.68	4.33	0.64	2.96 *	0.004

(ต่อ)

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

การแสดงออกเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
10. เมื่อเกิดความขัดแย้งกับเพื่อน ท่านจะพยายามหาสาเหตุ เพื่อหาทางแก้ไข	4.17	0.66	4.43	0.61	3.08 *	0.002
11. ท่านจะทำรายงานที่อาจารย์สั่ง ให้เสร็จก่อนออกไปเล่น หรือดูละคร	3.91	0.63	4.26	0.62	2.27 *	0.025
12. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ที่ทางมหาวิทยาลัย จัดขึ้น	4.19	0.77	4.33	0.73	2.96 *	0.004
13. เวลาทำงานกลุ่มกับเพื่อนที่ไม่สนิท ท่าน ก็สามารถทำงานร่วมกันได้	4.18	0.66	4.53	0.62	2.70 *	0.008
14. เมื่อเพื่อนในชั้นเรียนทะเลาะหรือ ขัดแย้งกัน ท่านจะเข้าไปไกล่เกลี่ย ให้เข้าใจกัน	4.10	0.66	4.37	0.64	3.14 *	0.002
15. ท่านใช้คำพูดและกิริยาที่สุภาพ ต่อญาติพี่น้อง ครู อาจารย์และ บุคคลทั่วไป	4.17	0.69	4.51	0.64	2.15 *	0.033
รวม	4.08	0.68	4.40	0.64	2.72 *	0.012

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.35 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรก่อน และหลัง การทดลองใช้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการแสดงออกเชิงจริยธรรม โดยภาพรวมก่อนการทดลองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) หลังการทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาในรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดก่อนการทดลอง คือ ท่านพูดแต่ความจริง แม้ความจริงจะทำให้ท่านถูกลงโทษ ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือ ท่านเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านใช้จ่ายเหมาะสมกับฐานะและวัยของตน ($\bar{X} = 3.83$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดหลังการทดลอง คือ ท่านพูดแต่ความจริง แม้ความจริงจะทำให้ท่านถูกลงโทษ ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ เวลาทำงานกลุ่มกับเพื่อนที่ไม่สนิท ท่าน

ก็สามารถทำงานร่วมกันได้ ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านจะทำรายงานที่อาจารย์สั่งให้เสร็จก่อนออกไปเล่น หรือดูละคร ($\bar{X} = 4.26$) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการค่าระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.36

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรก่อนและหลังการทดลองใช้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านบุคลิกภาพ	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
1. ท่านเป็นคนร่าเริง มีอารมณ์ขันเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ง่าย	3.71	0.66	4.25	0.64	2.27 *	0.025
2. ท่านเป็นคนมีความกระตือรือร้น ที่อยากจะทำงานและเตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอ	4.17	0.65	4.62	0.58	2.58 *	0.011
3. ท่านเป็นคนที่มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	3.97	0.63	4.27	0.59	3.57 *	0.000
4. ท่านสุภาพอ่อนโยนกับเพื่อนร่วมงาน	4.08	0.69	4.41	0.66	2.02 *	0.045
5. ท่านแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เสื้อผ้าสะอาด ไม่ขยับยื้อ	4.25	0.68	4.44	0.61	3.76 *	0.000
6. ท่านจัดทรงผมให้ดูดีอยู่เสมอ	4.27	0.69	4.41	0.63	2.70 *	0.008
7. ท่านชอบแยกตัวทำสิ่งต่าง ๆ ตามลำพัง	4.37	0.64	4.49	0.53	4.25 *	0.000
8. ท่านชอบพูดส่งเสียงดังกับเพื่อนร่วมงานประจำ	4.15	0.62	4.38	0.60	2.27 *	0.025
9. ท่านเป็นคนชอบสังเกต	4.25	0.66	4.56	0.52	4.10 *	0.000
10. ท่านคอยให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่มีปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ	4.11	0.68	4.34	0.65	2.02 *	0.045
11. ท่านมักจะแสดงความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามกับความคิดและความรู้สึกของท่าน	4.33	0.63	4.48	0.59	2.71 *	0.008

(ต่อ)

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

ด้านบุคลิกภาพ	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
12. ท่านจะพูดประชดประชัน หรือแสดง อาการตอบโต้เมื่อไม่พอใจ	4.20	0.68	4.36	0.65	2.49 *	0.014
13. ท่านชอบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ เพราะ จะได้มีสมาธิ	4.30	0.71	4.42	0.66	2.49 *	0.014
14. ท่านชอบแสดงอาการต่าง ๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจ	3.90	0.67	4.34	0.63	2.49 *	0.014
15. ท่านบ่น หรือนินทาผู้อื่นที่ทำอะไร ให้ท่านไม่พอใจ	4.19	0.63	4.43	0.58	2.27 *	0.025
รวม	4.15	0.66	4.41	0.61	2.80 *	0.016

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.36 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรก่อน และหลัง การทดลองใช้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านบุคลิกภาพโดยภาพรวมก่อนการทดลองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) หลังการทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) มีค่า แเท่ากับ 2.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดก่อนการทดลองคือ ท่านชอบแยกตัวทำสิ่งต่าง ๆ ตามลำพัง ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา คือ ท่านมักจะแสดงความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามกับความคิด และความรู้สึกของท่าน ($\bar{X} = 4.33$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านเป็นคนร่าเริง มีอารมณ์ขันเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ง่าย ($\bar{X} = 3.71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดหลังการทดลองคือ ท่านเป็นคนมีความกระตือรือร้นที่อยากจะทำงาน และเตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาคือ ท่านเป็นคนชอบสังเกต ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านเป็นคนที่มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.27$) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการค่าระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.37

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมของทุกด้านของแบบสังเกตพฤติกรรมสำหรับ
อาจารย์ก่อน และหลังการทดลอง

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2-Tailed)
1. ความเข้าใจเชิงจริยธรรม	4.08	0.64	4.39	0.56	7.33 *	0.000
2. ทักษะคิดเชิงจริยธรรม	4.14	0.80	4.40	0.58	5.51 *	0.000
3. การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	3.50	0.98	4.30	0.63	8.15 *	0.000
4. การแสดงออกเชิงจริยธรรม	3.90	0.73	4.30	0.61	2.90 *	0.010
5. ด้านบุคลิกภาพ	3.84	0.69	4.29	0.56	5.40 *	0.000
รวม	3.95	0.77	4.34	0.58	5.86 *	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรก่อน และหลัง การทดลองใช้วัดระดับพฤติกรรม
เชิงจริยธรรมของนักศึกษา โดยใช้แบบสังเกตของอาจารย์ที่ปรึกษารวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการ
ทดลองเท่ากับ 3.95 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.34 โดยมีค่า t เท่ากับ 4.36 เมื่อพิจารณารายด้าน
พบว่า ด้านความเข้าใจ ก่อนใช้กิจกรรมทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.08 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X})
เท่ากับ 4.39 มีค่า t เท่ากับ 7.33 ด้านทักษะคิด ก่อนใช้กิจกรรมทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.14 หลังการ
ทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.40 มีค่า t เท่ากับ 5.51 ด้านวิจารณญาณ ก่อนใช้กิจกรรมทดลองมีค่าเฉลี่ย
(\bar{X}) เท่ากับ 3.50 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.30 มีค่า t เท่ากับ 8.15 ด้านพฤติกรรม ก่อนใช้
กิจกรรมทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.90 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.30 มีค่า t เท่ากับ 2.90
ด้านบุคลิกภาพ ก่อนใช้กิจกรรมทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.84 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ
4.29 มีค่า t เท่ากับ 5.40 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังการทดลองมีค่าระดับ
ที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.38

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสังเกตพฤติกรรมสำหรับอาจารย์ก่อน และหลัง การทดลอง ด้านความเข้าใจเชิงจริยธรรม รายข้อ

ความเข้าใจ	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2-Tailed)
1. การรู้จักแบ่งปันสิ่งของมีน้ำใจต่อผู้อื่น ด้วยความรัก ความเมตตา และ เสียสละ	4.21	0.61	4.50	0.53	6.53 *	0.000
2. การรู้จักหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.02	0.77	4.38	0.62	7.57 *	0.000
3. การรู้จักความรับผิดชอบต่อการกระทำ ของตนเอง	4.22	0.71	4.43	0.61	8.38 *	0.000
4. การรู้จักควบคุมตนเอง แยกแยะ ความดีความชอบได้	3.88	0.54	4.36	0.55	9.82 *	0.000
5. การรู้จักความมีระเบียบวินัยและ ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น	4.29	0.57	4.41	0.49	4.36 *	0.000
รวม	4.08	0.64	4.39	0.56	7.33 *	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรก่อน และหลัง การทดลองใช้วัชระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านความรู้โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่ากับ 4.08 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.39 โดยมีค่า t เท่ากับ 7.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองมากที่สุด คือ การรู้จักความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 4.22 หลังการทดลองเท่า 4.33 มีค่า t เท่ากับ 8.38 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรู้จักควบคุมตนเอง แยกแยะความดีความชอบได้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 3.88 หลังการทดลองเท่า 4.36 มีค่า t เท่ากับ 9.82 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังการทดลองมีค่าระดับที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.39

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสังเกตพฤติกรรมสำหรับอาจารย์ก่อน และหลัง การทดลอง ด้านทัศนคติเชิงจริยธรรม รายข้อ

ทัศนคติเชิงจริยธรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
1. การเสียสละเวลาเข้าร่วมกิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ของมหาวิทยาลัย เป็นสิ่งที่ควรชื่นชม	4.35	0.60	4.44	0.50	3.76 *	0.000
2. การปลอบใจเพื่อนเมื่อยามทุกข์ยาก เป็นหน้าที่ของเพื่อนที่ดี	4.16	0.68	4.32	0.50	5.33 *	0.000
3. การมีความเพียรพยายาม อดทน และแสวงหาความรู้ให้กับตนเอง จะทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต	4.31	0.71	4.51	0.50	4.93 *	0.000
4. คนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัย เป็นคนน่านับถือ	3.53	1.33	4.23	0.89	9.03 *	0.000
5. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจะเป็นการเพิ่มพูน ความรู้ความสามารถของตนเอง	4.37	0.67	4.49	0.50	4.51 *	0.000
รวม	4.14	0.80	4.40	0.58	5.51 *	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรก่อน และหลัง การทดลองใช้วัดระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านทัศนคติ โดยรวมทุกด้าน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่ากับ 4.14 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.40 โดยมีค่า t เท่ากับ 5.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองมากที่สุด คือ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเอง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 4.37 หลังการทดลองเท่า 4.49 มีค่า t เท่ากับ 4.51 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยเป็นคนน่านับถือ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 3.53 หลังการทดลองเท่า 4.23 มีค่า t เท่ากับ 9.03 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังการทดลองมีค่าระดับที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.40

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสังเกตพฤติกรรมสำหรับอาจารย์ก่อน และหลัง การทดลอง ด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมรายข้อ

ด้านวิจารณ์ญาณ	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2-Tailed)
1. ไม่ขาดเรียน ยกเว้นกรณีเจ็บป่วย มีเหตุจำเป็น	3.79	0.89	4.30	0.63	7.39 *	0.000
2. สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ แม้มีสิ่งยั่วยุรบกวนจิตใจ	3.29	1.77	3.91	0.61	11.99 *	0.000
3. กล่าวคำขอโทษเมื่อตนเองเป็นฝ่าย ที่กระทำผิดต่อผู้อื่นเสียเอง	4.15	0.66	4.50	0.62	4.02 *	0.000
4. ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือ เพื่อนเป็นอย่างดีด้วยความเต็มใจ เมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือ	3.49	0.89	4.01	0.63	10.39 *	0.000
5. ไม่หยอกล้อเล่นกันหรือส่งเสียงดัง ในห้องเรียนขณะที่อาจารย์สอน ด้วยเกรงจะรบกวนสมาธิเพื่อน คนอื่น	4.26	0.68	4.53	0.64	6.96 *	0.000
รวม	3.80	0.98	4.30	.0.63	8.15 *	000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรก่อน และหลัง การทดลองใช้วัดระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิจารณ์ญาณ โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่ากับ 3.80 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.30 โดยมีค่า t เท่ากับ 8.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองมากที่สุด คือ ไม่หยอกล้อเล่นกัน หรือส่งเสียงดังในห้องเรียนขณะที่อาจารย์สอนด้วยเกรงจะรบกวนสมาธิเพื่อนคนอื่น มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 4.26 หลังการทดลองเท่า 4.53 มีค่า t เท่ากับ 6.96 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ แม้มีสิ่งยั่วยุรบกวนจิตใจ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 3.29 หลังการทดลองเท่า 3.91 มีค่า t เท่ากับ 11.99 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังการทดลองมีค่าระดับที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.41

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสังเกตพฤติกรรมสำหรับอาจารย์ก่อน และหลัง การทดลอง ด้านการแสดงออกเชิงจริยธรรม รายข้อ

ด้านพฤติกรรม	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2 - Tailed)
1. ปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้อื่น	4.17	0.69	4.59	0.64	2.15 *	0.033
2. ใช้คำพูดและมีกิริยาที่สุภาพต่อเพื่อน และบุคคลทั่วไป	4.04	0.64	4.42	0.53	4.25 *	0.000
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกาย เป็นต้น	3.92	0.68	4.26	0.65	2.49 *	0.014
4. มีจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ต่อ ส่วนรวม โดยไม่หวังผลตอบแทน	4.03	0.63	4.26	0.62	2.27 *	0.025
5. อ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักสัมมาคารวะ และมีมารยาทที่ดีงาม	3.33	1.03	3.96	0.63	3.34 *	0.000
รวม	3.90	0.73	4.30	0.61	2.90 *	0.010

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรก่อน และหลัง การทดลอง ใช้วัดระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านพฤติกรรม โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่ากับ 3.90 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.30 โดยมีค่า t เท่ากับ 2.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองมากที่สุด คือ ปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 4.17 หลังการทดลองเท่า 4.59 มีค่า t เท่ากับ 2.15 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักสัมมาคารวะ และมีมารยาทที่ดีงาม มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 3.33 หลังการทดลองเท่า 3.96 มีค่า t เท่ากับ 3.34 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังการทดลองมีค่าระดับที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.42

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสังเกตพฤติกรรมสำหรับอาจารย์ก่อน และหลัง การทดลอง ด้านการมีบุคลิกภาพที่ดี รายชื่อ

การมีบุคลิกภาพที่ดี	\bar{X} (ก่อน)	S.D. (ก่อน)	\bar{X} (หลัง)	S.D. (หลัง)	t	Sig. (2-Tailed)
1. ร่าเริงมีอารมณ์ขันทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้	4.17	0.66	4.48	0.49	4.36 *	0.000
2. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เสื้อผ้า สะอาด และถูกระเบียบ	3.81	0.69	4.29	0.50	5.19 *	0.000
3. ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน ที่มีปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ	4.03	0.67	4.39	0.50	4.51 *	0.000
4. มีความกระตือรือร้นที่อยากจะทำงาน และเตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอ	3.07	0.79	3.91	0.80	7.99 *	0.000
5. บุคลิกสุภาพอ่อนโยนมีมนุษย สัมพันธ์ที่ดี	4.12	0.65	4.40	0.50	4.95 *	0.000
รวม	3.84	0.69	4.29	0.56	5.40 *	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของตัวแปรก่อน และหลัง การทดลองใช้วัดระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านพฤติกรรม โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่ากับ 3.84 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.29 โดยมีค่า t เท่ากับ 5.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยก่อน และหลัง การทดลองมากที่สุด คือ ร่าเริงมีอารมณ์ขันทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 4.17 หลังการทดลองเท่า 4.48 มีค่า t เท่ากับ 4.36 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความกระตือรือร้นที่อยากจะทำงานและเตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนการทดลองเท่า 3.07 หลังการทดลองเท่า 3.91 มีค่า t เท่ากับ 7.99 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังการทดลองมีค่าระดับที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

